

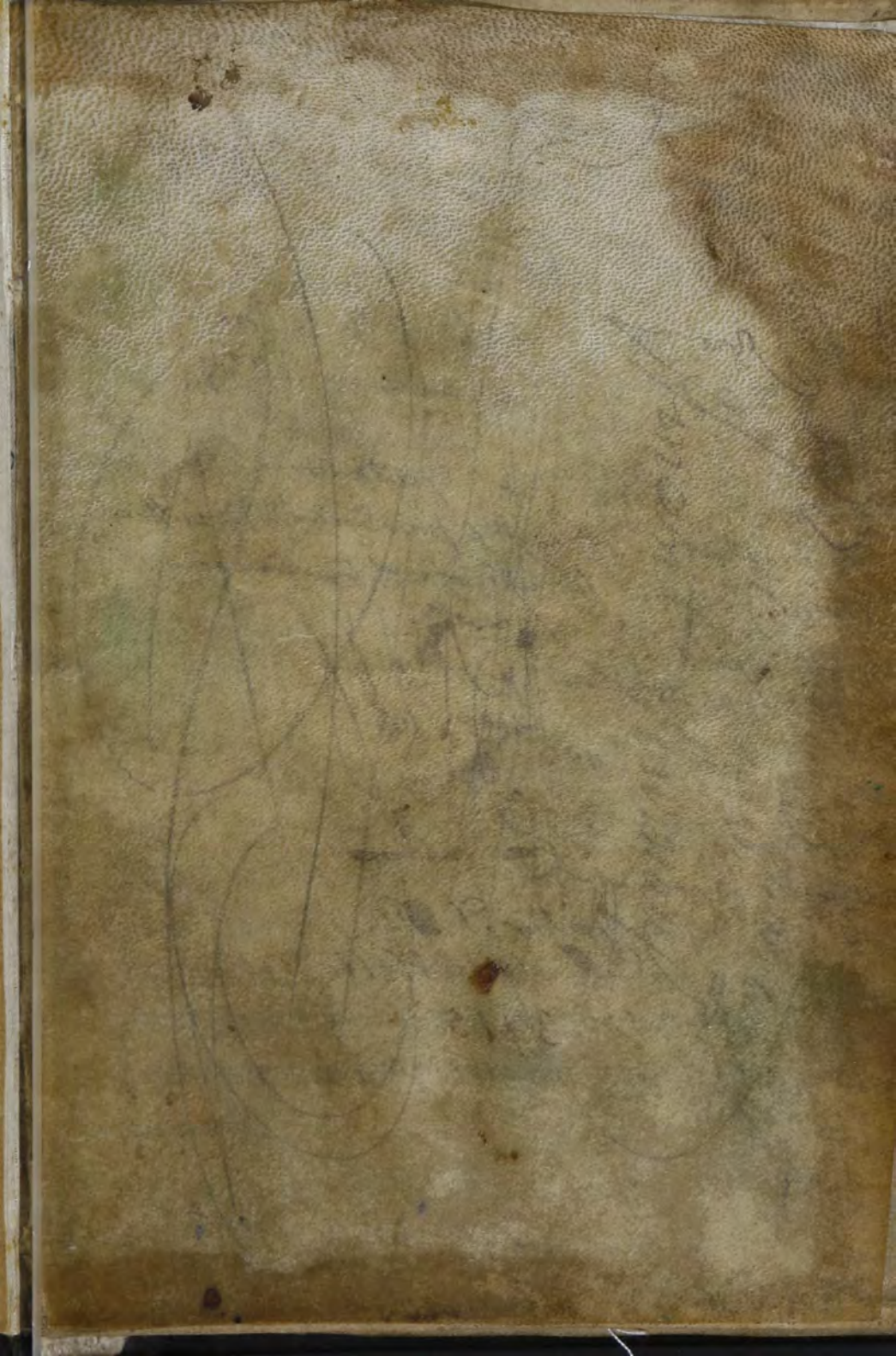

Acc 29711

72720

Rakow Library
Corning
Museum of Glass

ND1510. M29*

3715
Miss Hillier

COMING

1.30

Mr. J. P.
1011 Hill
3715

Incipit libellus dñe stappe clauicula

consumptus partes de...

...

Mappe clauicula

...

...

Mappe clauicula

...

Mappe clauicula

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

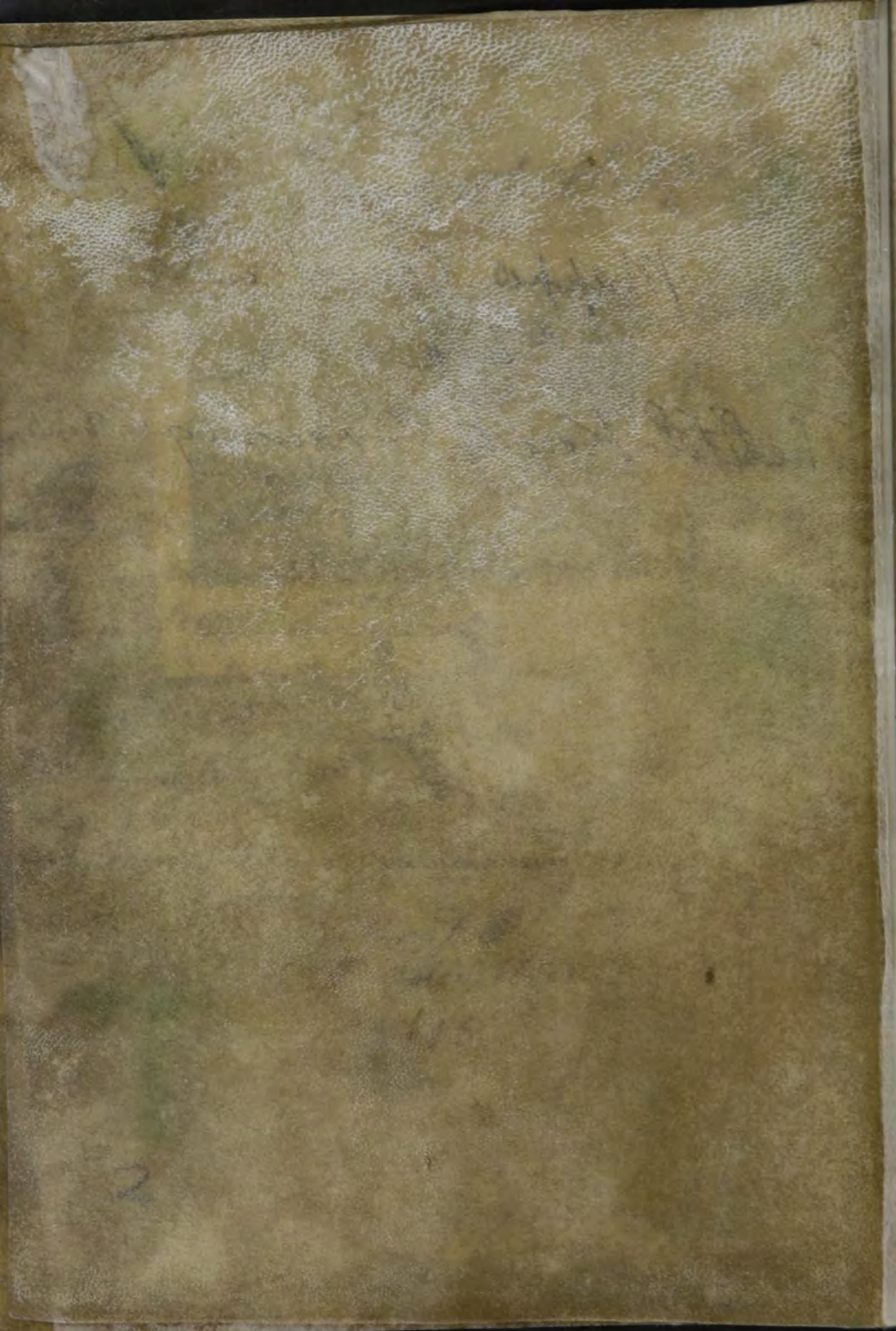
...

Mappe clauicula

...

...

...

Incipit libellus vice mappe clauicula
ensim p partes discunt quelibet artes
Artis pictorū prior est factura colorū

Post ad mixturas conuertat mens tua curas .

Tunc op̄ exerce. s; ad unguē cuncta coerce .

Et sit ad ornatū qd̄ p̄m̄teris & q̄li natū .

Postea multorū documētis ingeniorū .

Art. op̄. augebit sicut lib̄ iste docebit .

Si uis facere uermiclin. ¶ **e uermiclo** .

Saccipe ampullā uitreā & lini defors de lu
to. ⁊ sic accipe unū pondus unū argenti. & du
o pondera sulfuris albi aut crocei coloris. &
miste ipsā ampullā sup. iii. aut. iiii. petras. ⁊
adhibe ignē in circuitu āpulle gr carbomb.
ignē tam lentissimū. ⁊ sic coopies āpullā
gr paruiissima tegula. & q̄ndo uideris fumū
grire gr ore āpulle blauū coopi. ⁊ q̄ndo gric
rit fumū crocei coloris iterū coopi. & q̄ndo ui
deris grire fumū rubeū q̄li uermiclin. sic
tolle ignē. ⁊ habes uermiclin optimū in
ampulla. ¶ **E lazorio**

Si uis facere lazoriū optimū. accipe ollā
nouā que nunq̃ fuit in op̃. ⁊ mitte in tā
lammas purissimi argenti q̃ntas uis. ⁊ sic
coop̃i ollā ⁊ figilla. ⁊ mitte ipsā ollā in uin
demia q̃ ⁊ piecta de torculari. ⁊ illic bene
coop̃i de ipsa uindemia. ⁊ seruabene usq̃
ad .xv. dies. ⁊ sic ap̃ies ipsā ollā. ⁊ illū florē
q̃ est in circūitu laminarū argenti ercuiat
in mundissimo uase. Id si āpl̃i uolueris ha
bere: iterū fac qd̃ sup̃ scriptū est. **Item.**

Si aliud lazoriū uolueris facere: accipe
āpullā purissimi cup̃. ⁊ mitte in tā cal
ce usq̃ ad mediū. ⁊ sic imple illā fortissimo
aceto. ⁊ ita coop̃i ⁊ figilla. ⁊ tunc mitte ipsā
āpullā in t̃ia. aut in alio aliq̃ calido loco. ⁊
ita dimitte usq̃ ad unū mense. ⁊ p̃ ea ap̃ies
āpullā. Istud lazoriū n̄ ⁊ tā bonū sic aliud. ta
men ualet ad lignū ⁊ maceriā. **Item.**

Tertū lazoriū si uis facere. accipe flores
blauos ⁊ cere. ⁊ gr̃p̃me in mundissimo ua
se. ⁊ fac p̃us cāpū in ligno ⁊ in pargameno

de albo plūbo. & mitte desup q̄ndo fuerit
siccū. ipsū colorē ⁊ tantū ita fac usq; q̄ uide
as ipsū colorē esse simile lazorni. **De viridi.**

Si uis facere uiride grecū. accipe ollā nouā.
& mitte in eā laminas purissimi cup. ⁊ sic
imple ipsā ollā fortissimo aceto. & ita coop
& sigilla. ⁊ mitte ipsā ollā in aliq̄ calido loco
aut in t̄ra. & ita dimitte usq; ad sex men
ses. ⁊ tunc apies ipsā ollā. & q̄ in ea inuene
ris mitte sup tabulā lignēā. ⁊ mitte ad solē

Si uis facere uiride rotomagen. siccare. **Item.**
se. accipe laminas purissimi cup. & lina ip
sas laminas in circūitu de optimo sapone.
⁊ mitte ipsas laminas in nouā ollā. & sic im
ple ipsā fortissimo aceto. ⁊ ita coop. & sigil
la. ⁊ in aliq̄ calido loco usq; ad .xv. dies. &
ita apies ollā ⁊ eructies laminas sup tabu
lā lignēā. & mittas ad solē siccare. **De mmo.**

Si uis facere mmiū rub cū uel albū. accipe
ollā nouā. ⁊ mitte in eā tabulas plūbeas.
& imple ipsā ollā fortissimo aceto. ⁊ ita co

opres & sigillabis. ⁊ mittere ipsā ollā in calido
loco. ⁊ ita dimitte usq; ad unū mēse. ⁊ p
ea accipe ollā. ⁊ disco opres. ⁊ qd fuerit in
circintu tabularū plūbearū excuties in ali
o uase fictili. ⁊ sic pones ad ignē. ⁊ sēp mo
ueb ipsū colorē. ⁊ qūdo unde ipsū colorē effec
tū albū sic nix: tolles de illo qntū t placuerit.
⁊ ipse color uocat cerussa. reliquū ū dimittes
ad ignē ⁊ sēp moueb usq; q sit fact rubeus sicut
aliud minū. ⁊ ita tolles de igne. ⁊ dimittes
in ipso uase refrigerare. *De diuersis colorib;.*

Colores in pargameno spissi ⁊ clari: hi sunt.
Azoriū. Vermiculū. Sanguis draconis.
Carū minū. foliū. Auripigmentū. Viride gre
cū. Guetū indicū. Brunū. Croc. Minū rube
ū ⁊ albū. nigrū optimū ex carbone uitis. hi
om̃s colores distēpant a glarea. *De unctionib;.*

Quod si uolueris scire naturas ⁊ unctiones
istoy color. ⁊ q sit sibi cūari: diligenter
aure appone. Azoriū misce cū albo plūbo.
micide de indico. matiza de albo plūbo.

Vermiculū purū incidēs de bruno. aut de
sanguine draconis. matizab de auripigmento.
Vermiculū misces cū albo plūbo. ⁊ facies colo
rē q̄ uocat̃ rosa. incidēs de ūmido. matiza
b de albo plūbo. ⁊ tē facies colorē de sangui
ne draconis ⁊ de auripigmento. incidēs de bru
no. matizb de auripī. **C**arū minū in
cidēs de bruno. matizab de rubeo minio.
⁊ tē facies rosā de caro minio ⁊ albo plūbo.
incidēs de caro minio. matizab de albo plū
bo. ⁊ oliū incidēs de bruno. matizab de
albo plūbo. ⁊ tē misces foliū cū albo plūbo.
incidēs de folio. matizab de albo plūbo.

Auripigmentū incidēs de ūmido. ⁊ ipsi mati
zatura n̄. q̄a stercorat om̄s alios colores.
Tam̄ si uis facere gladiū viride. misces auri
pigmentū cū nigro. incidēs de nigro. mati
zab de auripigmento. **S**i uis facere similem.
accipe azoriū. misces cū albo plūbo. inci
dēs de azorio. matizab de albo plūbo. ⁊ q̄n
do fuerit siccū: coopres & claro croco. **Ἰεπάτα.**

Viride grecū distēpab cū aceto. incidet de ni-
gro. matizab de albo. qd fit de cornu cerui.
I tē misces viride cū albo plūbo. incidet de vi-
ride. matizab de albo plū. **G**rauetā incidet
de viride. matizab de albo plū. **C**rocū inci-
det de timiclo. matizab de albo plū. **I**ndiciū
incidet de nigro. matizab de azorio. I tē mis-
ces indicū cū albo. incidet de azorio. matiza-
b de albo plūbo. **B**runū incidet de nigro.
matizab de rubeo minio. I tē facies de bruno
& albo plūbo^{rosam}. incidet de bruno. matizab de
albo plūbo. I tē misces crocū cū albo plūbo. in-
cidet de croco. matizab de albo plūbo. **M**ini-
ū rubeū incidet de bruno. matizab de albo
plūbo. I tē misces minū cū bruno. incidet de
nigro. matizab de rubeo plūbo. I tē facias car-
naturā de rubeo plūbo & albo. incidet de ti-
miclo. matizab de albo plūbo. **Quicū sibi sū col**

Modo si uis scire q colores sibi sint cū: hoc
est auripigmentū n̄ cōcordat cū folio. nec cū vi-
ridi. nec rubeo plūbo nec cū albo. Viride

4
n̄ cōdat cū folio. **S**i uis facere cāpos. fac pulcrā
rosā de ūmido ⁊ albo. Itē fac cāpū de folio distēpa
to calce. Itē fac cāpū de uiridi distēpato cū acce
to. Itē fac cāpū de ipso uiridi. ⁊ q̄ndo fuerit sic
cū coopiet de caule. **S**i uis scribe de auro: acci
pe puluerē auri. ⁊ distēpa cū glutē ipsi pargame
ni in q̄ debes scribe. ⁊ ad ignē de ipso auro cum
glutē scribe. ⁊ q̄ndo lit̄a sicca fuerit brum de
planissima petra. aut de dente ap̄. Et si inde uo
lueris uestimētū aut picturā aliā facere sic sup̄
dixi: aurū mites in pargameno. incidet de in
causto aut de indico. ⁊ matizab̄ auripigmento.

Incipit plogus sequentis operis .

Multis ⁊ mirabilib⁹ in hec meis ēscriptis libris
cure nob̄ fuit erponere cōmentariū n̄ ut
tangentes sacros libros ⁊ multū laborantes.
nichilq; efficientes uideam⁹. S; distinguentes
istā heresim fatali munere ēcessā omnē pictu
rā ⁊ laborē q̄ in ipsis actib; sūt. inueniam⁹ ista uo
lentib; p̄spicere. Appellantes qd̄ hui⁹ cōpositio
nis cognominationē orappē clauiclam. Ut

omnis q̄ attigerit. multa q̄ pbauerit. existimet
 clausi modū ēē inhibitiū. Sicuti enī clausas do
 mī sine clauī impossibile: facile patere us q̄ in
 domib; sc̄: ita & sine isto cōmentario. omīs scri
 ptā q̄ in sacris scriptis scripta est: clausū itene
 brosu sensū efficiet ei q̄ legerit. Coniuro au
 tē p̄ magnū dñm q̄ inuenerit nulli cēdere n̄ fi
 lio cū p̄mū de morib; ei iudicauerit. utrum
 possit piū & iustū sensū habere: iusta cōserua
 re. Multa ū alia de uirtutib; eorū q̄ scribun
 tur habentes dicere digna: incipiem̄ ab ip
 sis capitul. *Explicit plog. incipit capitula.*

A ^{i.} urū plurimū facē.	I ^{xi.} tē cōfectio. A ^{xvi.} urū alia cōfectio.
I ^{ii.} tē aurū facē.	I ^{xli.} tē aurū plim. I ^{xvii.} tē id ipsū.
I ^{iii.} tē aurū facē.	I ^{xlii.} tē aurū facē. A ^{xviii.} urū uiride fa
I ^{iiii.} tē id ipsū.	A ^{xliii.} urū infectio ēē cōflatione.
A ^{v.} urū plim cōfectio.	E ^{xliiii.} xerē colā A ^{xviiii.} urū pbati. p̄
A ^{vi.} urū cōfectio.	r ^{xli.} io q̄m opo A ^{xix.} urū gūi facē.
S ^{vii.} colā cōfectio.	t ^{xlii.} ec abscond. A ^{xx.} urū coctio.
A ^{viii.} urū cōfectio.	A ^{xxi.} urū infectio A ^{xxi.} urū cōfectio.
I ^{ix.} tē aurū cōfectio.	q̄n ^{xxii.} fallit. A ^{xxii.} urū gūi facē.

^{xxviii.} Auriscilio iresol ^{xl.} Auri effectio . sue aureū uas .
^{xxv.} matio ^{xlvi.} Auri alia septio . Nigri ēpingere
^{xxxi.} de auri conio ^{xlvi.} Auri alia septio . ut putes impi
^{xxxi.} Auri opatio . sine auro . factum esse .
^{xxxi.} uiriduplicatio ^{xlvi.} Alia . Alia ^{lxvii.} Deauratio stagnē
^{xxxi.} lit ^{xlvi.} Alit ^{xlvi.} Alit . Aurei coloris sep ^{lxviii.} arū laminarū .
^{xxxi.} Alit ^{xlvi.} Alit ^{xlvi.} Alit . cura in cartis . Deauratio facil
^{xxxi.} Aurū durū fusi in marmore ^{lxviii.} I gere A .
le facere qd m muntro ut ui ^{lxviii.} ferrū auro cūm
llabigne creat . deant d'auro . ^{lxviii.} de qli decus
^{xxxi.} Aurū soluere ^{lxviii.} Deauratio uitro ^{lxviii.} Argenti effectio .
^{xxxi.} Aurū liqdu fac ^{lxviii.} rū in calamo ^{lxviii.} Erantū candidū
^{xxxi.} Aurū mollire ut ^{lxviii.} e in ere . facere
icofigillū hngas ^{lxviii.} Aurū colorē ha ^{lxviii.} lbu erantū facē
^{xxxi.} Auri solutio . be q uoles . ad auri infectio
^{xxxi.} Aurū ut solui pos ^{lxviii.} Auri solutio ad nem
sic sine igne . picturam ^{lxviii.} Argenti effectio .
^{xxxi.} Auras lictas sebe ^{lxviii.} Aurū uiride fac ^{lxviii.} Plūbu simile ar
^{xxxi.} Alit ^{xlvi.} Alit ^{xlvi.} Alit ^{lxviii.} Deauratio omniū . gento facere .
^{xxxi.} Auri septio scdm ^{lxviii.} suul deaurare ^{lxviii.} Censocolle effectio .
pmā . Alia ^{lxviii.} . sue argenteū ^{lxviii.} Qd cimitatio .

Lxxviii. Argenti lictissime **Lxxv.** De argento utus **Lxxxviii.** Copositio laz
Lxxv. E're argenti. E'di scribere **Lxxviii.** rin. In possit.
Lxxv. driu. E'auru face. **Lxxv.** E'riusu argento **Lxxv.** E' picta aq del
Lxxv. Quom oportet ar. simile facere **Lxxxvi.** Confectio pandu.
Lxxv. gentu nigrū can. **Lxxxv.** Colore uinde fac. **Lxxxviii.** Confectio hiearim.
Lxxv. didū facere **Lxxxv.** Indicu colore fac. **Lxxxviii.** De amatio in
Lxxv. Argenti myrtura. **Lxxxv.** Colla greca face. **Lxxxviii.** ligno E' panno.
Lxxv. Argenti uasa ter. **Lxxxv.** In auratio lapi **Lxxxviii.** De lineleon
Lxxv. gere sine abusia. **Lxxxv.** dis. E' ligni. E' int. **Lxxxviii.** De inductione
Lxxv. Argenti aureo co. **Lxxxv.** Ad colorandū au. **Lxxxviii.** E' grauationis
Lxxv. lone apparere. **Lxxxv.** rū. E' fabrice. **Lxxxviii.** petalarum.
Lxxv. andidi effectio. **Lxxxv.** De dispositione **Lxxxviii.** Tinctio stagnae
Lxxv. Lidi argenti effectio. **Lxxxv.** De fabrica in aq. **Lxxxviii.** petale. E' le
Lxxv. tio p qm qf aurū **Lxxxv.** E' multa. **Lxxxviii.** Confectio d'ocol
Lxxv. de argenti. **Lxxxv.** De licamoma. **Lxxxviii.** Aliud esocollon.
Lxxv. Argenti colore fa. **Lxxxv.** De copositione **Lxxxviii.** E' te ad ipsū
Lxxv. phirinum. **Lxxxv.** cinnabarin. **Lxxxviii.** E' te aliud
Lxxv. E' argenti uel au. **Lxxxv.** De copositione **Lxxxviii.** E' ramti gluten.
Lxxv. ri colore e'cipiat. **Lxxxv.** Iarin. **Lxxxviii.** Gluten deligno
Lxxv. Argentum lepto. **Lxxxv.** De copositione **Lxxxviii.** uel offe
Lxxv. italica. **Lxxxv.** psimtu. **Lxxxviii.** De metallo au

ri ad coctione ^{ex. r.} De lapide tcho. ^{ex. r.} pssina
^{ex. r.} De metallo argenti ^{ex. r.} Copositio elect. ^{ex. r.} Aqua nea
^{ex. r.} De lapide adaman ^{ex. r.} luten auri ad ^{ex. r.} Tinctio sanguin
^{ex. r.} te. porfiru ^{ex. r.} fistulas ^{ex. r.} Tinctio aluthima
^{ex. r.} De oculo tinctio ^{ex. r.} Copositio litar ^{ex. r.} absq; igne
^{ex. r.} e postiro citrino. ^{ex. r.} giri ex plubo ^{ex. r.} qm tincta me
^{ex. r.} De crisorantida ^{ex. r.} la copositio li ^{ex. r.} lini coloris
^{ex. r.} e auri sparsione ^{ex. r.} targiri ex arg ^{ex. r.} Antimis de da
^{ex. r.} De exiposifionto ^{ex. r.} I ^{ex. r.} nauratio mu mia
aporodimis ^{ex. r.} su operis ^{ex. r.} De lapide olipio.
^{ex. r.} e postiro citrino. ^{ex. r.} e tabulis fin ^{ex. r.} De lapide flauite
^{ex. r.} De argissorantis ^{ex. r.} rutatis ^{ex. r.} De lapide rubeo.
^{ex. r.} ta. sione ^{ex. r.} De coloratione ^{ex. r.} Copositio lutacis.
^{ex. r.} e argenti spar ^{ex. r.} musu ^{ex. r.} Copositio lazurim.
^{ex. r.} De smirra petra. ^{ex. r.} uian ita fiet ^{ex. r.} Lazurin acru.
^{ex. r.} e terra limia. ^{ex. r.} Cathmie copo ^{ex. r.} Lazurin carnei
^{ex. r.} De lapide focario. ^{ex. r.} sitio ^{ex. r.} Lazurin melini
^{ex. r.} De lapide fisso. ^{ex. r.} nfin sic fit ^{ex. r.} Aliud lazurin
^{ex. r.} Quom vfiat ce ^{ex. r.} Pandu copositio ^{ex. r.} Copositio umidi.
^{ex. r.} ra marmor ex ^{ex. r.} lia. ^{ex. r.} A liter ^{ex. r.} Pandius
^{ex. r.} gagate ^{ex. r.} Tinctio uutri ^{ex. r.} I ^{ex. r.} te pandius

^{elou.} **P**andio creico ^{elou.} **I**nductio grand ^{elaron.} **D**e metallo ut a
^{elou.} lous ^{elou.} **C**opositio ingelli ^{elou.} talarum ^{elaron.} **D**e metallo plumbi.
^{elou.} te ingelli ad ^{elou.} Tinctio flagnee ^{elaron.} **A**lia coctio plumbi
^{elou.} almenbuz ^{elou.} petale ^{elaron.} ex ipso metallo.
^{elou.} **I**te huius aurum ^{elaron.} **A**urum probatum fac ^{elaron.} **A**lia copositio ut.
^{elou.} ponit in pelle ^{elaron.} a solidata de ^{elaron.} qualiter pelles tin
^{elou.} **S**unt colorare ^{elaron.} argento ^{elaron.} quantur ^{elaron.} **I**cio
^{elou.} almenbuz ^{elaron.} **A** solidaturum ^{elaron.} **P**ellum rubea tinc
^{elou.} **S**unt necesse era ^{elaron.} argenti nobis ^{elaron.} tassine pellum tinctio.
^{elou.} men aut au ^{elaron.} **D**e lapide orcho ^{elaron.} **I**te ^{elaron.} **I**cio
^{elou.} ricalcu ^{elaron.} **D**e atriathe ^{elaron.} **M**elina pellum tinc
^{elou.} **C**oncretio aurica ^{elaron.} **D**e lapide sumice ^{elaron.} **D**e posturio melino.
^{elou.} **D**e stagno crume ^{elaron.} **C**opositio auripi ^{elaron.} **D**e pima tinctioe pan.
^{elou.} **D**e auratio facit ^{elaron.} **S**uicem aurum ad ^{elaron.} **I**te de pandio
^{elou.} **A**d glutem stanni ^{elaron.} fistulas ^{elaron.} **I**te ^{elaron.} **I**comuni lignoy.
^{elou.} **I**n auratio uac ^{elaron.} **C**risopargia ^{elaron.} **S**pe ^{elaron.} **I**ntio pissima offum.
^{elou.} se ingruum ^{elaron.} **Q**uo in hac sulfur ^{elaron.} **D**e uet ^{elaron.} **C**oncretio tinctio
^{elou.} pinget ut pu ^{elaron.} coctum ^{elaron.} **T**rin ^{elaron.} **N**e eorum dem
^{elou.} ces ipistatui ^{elaron.} **C**oncretio fica ^{elaron.} **D**e melina tinctioe

^{℞. lxxv. s.} ^{℞. lxxv. s.}
corde. ^{℞. lxxv. s.} De colore cinnabarin. ^{℞. lxxv. s.} De cebellino qm fiat.
^{℞. lxxv. s.} De inauratione ferri. ^{℞. lxxv. s.} De petalo aureo. ^{℞. lxxv. s.} Lucida qm
fiant sup colores. ^{℞. lxxv. s.} De crisogonia. ^{℞. lxxv. s.} De inauratione
pell. ^{℞. lxxv. s.} Confectio malte. ^{℞. lxxv. s.} De lacta qm laborat ad
pingendū ligna seu pariete. ^{℞. lxxv. s.} De calce & arena.
^{℞. lxxv. s.} De latericis parietib. ^{℞. lxxv. s.} Confectio saphiri. ^{℞. lxxv. s.} Confec
tio vit rubei. ^{℞. lxxv. s.} Alio m. ^{℞. lxxv. s.} Gluten argenti auri.
liud gluten stagni. ^{℞. lxxv. s.} Explicunt capitula.
^{℞. lxxv. s.} neipit liber dictus mappe claustra.

auri

S ad rñ plurimū facere. ^{℞. lxxv. s.}
ymes argentū uiuū. 3. ym. limatē au
ri. 3. m. & ex argenti boni limatura
3. y. griscip limature. 3. y. auricalci lima
tē. 3. y. aluminis scissi. 4 florib grs qd greci
calcantiū uocant. 3. xii. auripigmenti coloris aurei
3. vi. elidri. 3. xii. & tē misceb omē limatē cū argen
to uiuo. & facies in modū ceroti. & misceb elidriū
& auripigmentū simul. deinde grs florē & alumen

adiciens. omnia in patina sup carbones pones. & le-
uit coq̃s. aspergens desup manu croci acceto infusu.
& int̃ modicu. & croci q̃dē. 7. un. minutati asperges do-
nec resoluat̃. & patiens ut ebibat. Si autē coagu-
latu fuerit: tolle. & habeb̃ aurū cū crem̃to. Adi-
cies autē supiorib; specieb; etiā tre lunaris modicu.
q̃ grece dīr astrofelinu. **Item aurū facere. 11.**

Agenti. 7. 1. cip. 7. dimidia. & aurū 7. 1. clla. Itē
accipies arenā sub areā terr̃. & refrigeras do-
nec siccet̃. & commisceas rursum sale. & affabis in fornā
ce die & nocte. p̃ ea gr̃mis. & lauas donec sal ef-
fluat. & rursum siccas. & maceras ^{acceto.}
& dimittes modicu donec ebibat. & ^{ma} siccet̃.
deinde rursum mittes in fornacē sp̃em n̄ lotā. &
hoc facies semel atq; iterū. maceras acceto. q̃tiens
in fornacē mittis. M̃tē aū in fornacē debes q̃ter
l̄ q̃nq̃s donec fiat q̃si sub coctū. & cū tuleris su-
mes t̃turā argenti q̃ grece elq̃son dīr: egle pond̃
mensure supior. & mixta om̃ia t̃is. deinde cllab
separati. & paulatī ex ambab; sp̃eb; q̃s c̃fecisti spar-
ges donec thumat̃. deinde refrigeras. & inueni-
es plūbū durū effectū. hoc cū cepsonio qd̃ est cinis
maceras clla de folle. Vt demonstret se sedm̄ cla

uiculā. p̄somon ⁊ cinis aq̄ macerat. quē sub ster-
nis in fornace ad digiti crassitudinē. **Item .iii.**

Accipies ad exp̄m̄tū donec p̄m̄tū discas n̄ mul-
tū cū semel facias. Accipies cup̄ gr̄s posios ru-
ti. 7. 1. argenti. 7. 1. saponis sene boni. & c̄lla pale-
is donec p̄ductū n̄ crepet. & tē c̄lla cū eo auri. 7.
1. & m̄t tantundē. p̄ ea cūctis uatillos duos facit
ad faciē. 1. duas cauatas testas. & ponis in medio c̄-
flaturā latificatā. 1. late p̄ductā. q̄ ⁊ p̄parata. &
antima c̄m̄scēs. qd̄ ⁊ scdm̄ barbillū eris iā cur-
uati in babillo argenti. 7. iii. in barbillo inue-
nim̄ auri magis equā portionē. sinopidis pon-
tici: partē unā. sal̄ cōmunis: partes. ii. Que om̄ia
simul terens laminas sub sternis ⁊ sup̄ aspgis. &
fictili creta oblinis ne respiret. & subice ignē do-
nec estimēs bene habe. aufer. habeb̄ aurū optimū.

Agenti partes. iii. misu cup̄ partes. **Item .iiii.**
.iiii. elidri c̄ctis ⁊ c̄bellati partes. vii. sandara-
ce partes. iii. misceb̄ c̄flab̄ argentū ⁊ aspges sp̄es
sup̄iores. ⁊ uēcēti igne c̄lla cōmouens om̄ia partē
donec auri colorē uideas. ⁊ erimēs eringue in
aq̄ frigida in c̄tera habentē hui⁹ c̄fectionē cōm̄-
tionis. Misu cup̄ ⁊ sandarace ⁊ elidri partes eq̄les.

et facies pinguedinem molle. et fla argentū. et cū ad
huc calidū habet: infunde i eandē pinguedinē.

no bn **A**ccipies ciprū qd' calide pductū sit. **Auri plimic fec.**

id est ei limatam. teris in aqua cū auripigmenti
crudi partib; .ii. ut fiat glutinis pinguedo. et as-
sa in cacabulo horis vi. fiet nigrū. hoc tollis et ablu-
is. deinde mittis salē eqle portionē et teris parit.
deinde assa in cacabulo. unde qd' fiat. Si enim albū
fuerit: misce argentū. si flauū: misce aurū. eqle
portionē. et fiet mirabile. **Auri confectio. vi.**

Accipies fellis hircini partes. .ii. fell' taurini. .i.
et elidru tēplū ad supiores spēs. et teris cū acce-
to dieb; .v. deinde sumis crocū licū arabicū.
et teris in mortario thebaico in sole dieb' canicu-
larib; . adicies et acetū acerrimū. et tādū teris
donec se crocū dimittat. et cū sumat. Mittis au-
tē acetū sextariū. et meli si pb. et patere siccari.
deinde accipies batcū metallicū qd' alii ciprū
uocant. tere minutissime et admisce crocū.
deinde tolles ^{.i. auri} crisantimū q' pictores utunt. qd'
etiā pusā uocant. et tere similiter et habeb' in usū.

hoc autē facies ita. Sumes argentū q̄ntū uoles. ⁊
ēflas ⁊ adicias salē tenuē itū ⁊ cōmoueb diutū do
nec soluat argentū. p̄tā patis coagulari. ⁊ cū adhuc
feruet diffundis in aq̄m marinā. Deinde itū ēfla
b. ⁊ de p̄ma cōpositione mittis in librā unā argen
ti 7. n. ⁊ cōmoueb fortit. ⁊ rursū dimittis coagula
ri deinde itū mittis ⁊ ēflas. ⁊ adicias de scdā cōpo
sitione. 7. 1. Similit̄ cōmoueb plimū ⁊ rursū de
fundis. Itē t̄cio ēflas ⁊ adicias de t̄cia cōfectione
sertariū ⁊ habeb. Cōmoue aut ferro nouo q̄cūq̄
cōmoueris. ut uidis. ⁊ ubi ē usū fuerit accessisse
in unū. admisceis rursū argentū. donec ē uide
at̄ bene habet. Confectiones iste sūt. p̄ma hec. Acci
pies fell hircini partes. 11. fell taurini partē. 1. el
drii t̄plū ad supiores spēs. id ē partes nouē. ⁊ tū
cū acceto dieb. x. *Scdā cōfectio.* Crocū licū l'arabi
cū in mortario thebaico cū acceto acerrimo in
sole dieb. canclariū donec se crocū dimittat ⁊
ēsumat. Mittis aut acceti S. 1. ⁊ meli si apli. patē
sicari. deinde accipe battēū. qd ē cipriū. tē mi
nutissime. ⁊ admisce crocū. Confectio. iii. Acci

pe crisantimū q̄ pictores utunt. qd̄ etiā pusā uo
cant. ⁊ cē similit. has aut̄ c̄fectiones habeb in p̄mp
tu. ⁊ scdm̄ ea q̄ sup̄dicta s̄t de p̄ma c̄fectione mit
tis in librā unā argenti. 4. s. In: ū scrip. ii. de se
cda aut̄ c̄fectioē l̄ cōpositioē mittis in librā unā ar
genti. 4. i. In: ū argenti scriplm̄. i. Itē de t̄cia c̄fec
tione in librā argenti mittis. 4. i. In: ū arḡti fili. ū

Ex argento puro pductis la. *iii.* auri electio. *viii.*
 minas plures. et sub steruise eis medicam qd
 declarabit. et sup asp ges. et cōflab donec in unū omnia
 educant. Est aut hoc medicam qd offa appellat.
 Accipies auri scrip. *iii.* glutinis macedonici. *℥. i.*
 sulphuris unū. *℥. i.* nit. *℥. ii.* minū hispanū. *℥. i.*
 fel uulpis totū. elidri. *℥. i.* croci licū. *℥. i.* et facis po
 tionē ferrā. in q hēc unūsa mittis. et ex hē medica
 mine ut sup. et lammal substans idē sup asp ges. mittis
 aut in lib. *i.* argū. medicaminis. *℥. i.* et cōflas. et ex auru. *℥. ii.*
¶ **S**umes auru qntū uolueris. et duplū miscos pegm. et sco
 bē pnapia eris bonū qntū et miscos. aut eris cip cōflaci.
 p miscos utq. et facies de auro tubulū atq. in eodē de
 ponis tā medicamina. et sic cōflab refrigeris ut opor

10
ret. 4. grimis de fornace 4. ablus. 4. iuuenies auri plimū
pond. qd' cū ignē tetigerit: meli' fiet. Cathmā aū
tēhā. ē. aū flaua 4. laminosa. id ē lata. 4. calactiten
pimisce donec t' aurū graccū uideat. *Itē auri c'fectio. x.*

Piritis lapid. i. petre focarie tolle partes. ii. plūbi
boni partē. i. c'fla parit' donec ut aq' fiat. p'li adice
plūbū in fornace donec bene misceant'. p' ea toll' ex
tra 4. t'is ex his partes. iii. 4. calcitis boni partē. i. simul
t'is 4. assas donec flaua fiant. 4. c'flab' eram' q' ante pur
gaueris. 4. adicies ex medicamine ad oculū. i. ad
exstimationē fiet aurū. *Itē auri plimū. xi.*

Sumes auri p'mi q'rtal. iii. 4. teris cip' q'rtā. i. simul
c'flab' 4. limab' lima aurificis. 4. adicies argenti ui
ui. 4. ii. simul t'is. 4. adicies acetū modicū 4. modicū
sal' donec cōibat argentū unū limatū 4. fiet ma
lagma. 4. dimittis siccare dieb'. 4. ii. in ampulla uitā.
p' ea sumes sulfuris uiui p'parati siliq's. iii. 4. sanda
race p'parate ex pusca falsa. 4. bubali lutei siliq's. ii.
auripigmenti qd' de scithico acmto fit. 4. fell' uulturis
siliq'm. i. parit' c'ctis. substernis huic malagmati. 4. la
tificabit malagma q' residuū: medicamētū sup ma

lagma. ⁊ obturab diligēt of āpullē: ⁊ gipso obli
mes. ⁊ assab ī supiore dispositioē fornacis dieb⁹
noctib⁹. iiii. q̄rta aū die t̄nster āpullā ī inferiore
dispositioē fornacis ut fiat q̄si flauū. ⁊ tolle
depone. ⁊ sumes argenti ciatos. iiii. ⁊ pcurati au
ri iiii. unā ⁊ c̄llab. atq; inuenies qm se habeat
sem laudabileq; secretū. *Itē aurū facere. xii.*

Sumes auri ciatos. v. ⁊ eraminis pcurati ciatos
.ii. ⁊ c̄llab parit ⁊ limab tenuit. ⁊ mitte ar
genti uiui q̄ de minio factū sit. q̄rtas. xii. ⁊ c̄ll
limatā ⁊ adicies aceti acerrimi ⁊ sal modicū
donec argenti uiui c̄bibat limatā ⁊ fiet mala
gina. ⁊ simto coq dieb⁹. vii. est aū medicam hoc.
Sulfuris siliquā. i. sandrace siliq̄. i. auripigmenti
q̄ de scithico at̄mto sit. ⁊ fell iulcurini siliq̄. i. h
oīa simul t̄is ⁊ substernis malagma ī āpulla.
⁊ obli mes gipso onficiū āpulle. ⁊ assab ī supiore dis
positioē fornacis donec fiat subflauū. ⁊ toll argēti q̄
dicit̄ signati q̄rtas. iiii. ⁊ auri q̄: ī āpulla. q̄rtas. iiii.
simul c̄llab ⁊ inuenies. *Auri infectio ex gre cor
nario quā oportet abscondere. xiii.*

Cip partē. i. fell' tauri in partē. i. misceos assati par
tē. i. tū. calefactis. et inuenies auri infectio q̄ n̄ fallit.

A^{iiii.}uripigmenti scissil. 7. i. sandarace ruse pure. 7. iii.
compositi magnese. 7. iii. at̄m̄ti scithici 7. i. gē
m̄t ad similitudinē m̄t accidentis. 7. vi. toll' tū
auripigmentū ualde tenuit' donec fiat q̄si fuligo et
cōmisce oīa et adice acetū eḡyptiū acerrimū. et fel
taurini. et una cōtē. et fac lutū sū. et sicca in sole dieb'
tē. et repone in āpulla. et assa in q̄ nostri fornacedi
eb'. v. p̄ea tollis et tū adiecto gūmmino tō. 7. v. ad
icis aq̄ et facis lutū sū. et formab' colliriū. et sumis
auri p̄m̄ partē. i. et colliri partē. i. cōfla aurū et
mitte in colliriū. et cū factū fuerit aurū uiride
et q̄ t̄i possit. infecti auri partē. i. et argēti. i. cōflab'
simul et inuenies aurū. Si uel id p̄mū facē infec
ti auri partes. iii. et cōmuni partē. i. simul cō
flab'. et inuenies aurū optimū et p̄batū. abscon
de scōm et nulli tēdendū secretū. neq; alicui dedis
xx. et partes. iii. argēti par
Eppha. auri alia cōfectio.
tē. i. simul cōfla et adice auripigmentū n̄ ustū h̄: cru
dū. partes. iii. et cū ualde calefecerit: similis ut re

frigeret. ⁊ mitte in patinā. obline argilla. ⁊ as-
sa donec fiat cerosa. tolle ⁊ cōla. ⁊ inuenies argen-
tū. si aut multū assaueris: fit elidriū. Cui si partē
.i. auri addideris. fit aurū optimū. *Itē id ipsū. xv.*

Symis aurū ita factū. in laminas pducis ad un-
guis crassitudinē. ⁊ accipies sinopid' egypcie
partē. i. ⁊ sal partes. ii. simul misces ⁊ sub sternis
laminā. ⁊ cū sub sternis argilla obturab. ⁊ assab
horas. iii. deinde tolles ⁊ inuenies aurū optimū
⁊ sine apofia *Aurū unū facē cōlatiōe. sine cōlatiōe. xvii.*

Aluminis liqdi partē. i. amomi canopice q̄ auri
fices utunt. partē. i. auri partes. ii. h̄ oīa cōla.
unde qd fiat. *Simul ⁊ unde qd fiat aurū pbati facē.*

Arimeni partes. ii. zomidi partē. i. tē oīa adice
lucinis taurini q̄ tā partē. cathine ^{aliud.} equā. cōla.
⁊ erit graui. h̄ idē facies ⁊ in ere. *auri coctio. xviii.*

Sal tti ⁊ aluminis scissi partes e q̄les misce ad. i.
scripul. iii. misu ciprii cōtis uatillū. poui ppa-
ra facis auri laminas tenues. cōponis unā inter
unā. reple carbonib'. ⁊ incendis t. *auri cōfectio. xxi.*

Ferri eruginis. ȳ. v. lapid' magneti. ȳ. v. alu-
minis erinei. ȳ. v. mirre. ȳ. ii. auri aliquid.

tūc cū uino ualde utile. Sē aū aliq̄ q̄ n̄ credit q̄n
 ta sit utilitas ex humouib' hī q̄ n̄ p se demonstra
 tioē faciunt. Oportet aū facientes diuinis mira
 bilib' cēdere oīa. Oportet n̄ facē sic p myrtioē
 cōfusa. ⁊ in fornace aurificis missa sollib' adhibi
 tis ei natura inueniatur. *Aurū graui facere. xxi.*

Opatio ex auro ne uanū sit labor cura q; p̄fici
 endi: sed ⁊ cū lucro cōmyrtione facere utili
 tas n̄ modica erit. cū aurū ignei coloris aspec
 tū accepit. Accipies ferri indici limatas de
 narioz. ii. tūc optime ⁊ mittis in aurū. deinde battis
 laminā ut n̄ sit pingue. utē aū misio ⁊ absconde in
 aliud. Sūq; usū fuerit sufficientē habē. calefacies
 modicū. ut focū tetigisse tantū. uideat. Inde aū
 cū tuleris. in nouā patellā mittis ⁊ opies. In cocca
 u lamine: utē misio. Exercens aū purgab' ⁊ ut uo
 lesita expendes. ⁊ q̄ntūcūq; fuerit: misce nūc par
 tes. ii. ⁊ plūbi. i. molipdini partes. i. p̄misces aq. pin
 guedine cōponis sup folia. aut corticē tenuē. ⁊ u
 bi siccaueris cōflab eā cū molipdino. ⁊ dimittis
 donec murant. remanet autē quod uis. *Aurū c.*

Accipies auri. ℥. v. ⁊ facies cilio ⁊ reformatio. *xxii.*

fistulas ⁊ mittere auricalci limatā eq̃li ih ⁊ alum̃ sc̃
fū. ⁊ misū cū. ⁊ sal montanū. ⁊ cōla donec sepa
rent oīa ase. ⁊ cū extenderis medicamina inde ex
cusseris mitte fistulā in cōlatōnū. ⁊ mtrū thebai
cū. ⁊ ita cōlas. ⁊ dispendens inuenies plūbū effec
tū q̃ in ignē missū ⁊ cesū eundē colorē reddat. **Itē rī**

xxviii. **A**uri partes. ii. argenti. ii. lamine cipe partes. i. rī. cō
cōla. **Qm̃ oportet auri p̃bationē facere.** **xxiiii.**

Agenti limatē partes. iiii. cathine. sinopid. iii.
si ⁊ eris usti partes singulas. oīa simul cōs cū uino
ro. lauas. ⁊ cū p̃mixcio pura fuerit facis offulā ⁊ e
rit bolariū cōlatū ⁊ iunctū. cū h̃ cōla auri partes

xxv. **A**uri partes v. lamine cipe **¶** iii. **Auri opatio.**

partē. i. cōla argēti limatē partes. iiii. cōm̃sc̃es su
p̃radictis sp̃eib; simulq; oīa cōs cū uino ⁊ lauas. ⁊ cū
h̃ p̃mixcio pura facta fuerit : fac offulā. ⁊ erit bolariū
in moum̃. hunc cōlato adiungis auri partē. i. ⁊ ita
simul cōlas. **Auri duplicatio.** donec hilare fiat. admi

xxvi. **A**uri ȝ. iiii. misū ȝ. v. sinopidis ȝ. v. p̃para. cōla aurū
see illa duo misū ⁊ sinopidē i cōlatā. ⁊ tolle. **alit̃.**

xxvii. **A**uri partē. i. argēti similic̃. i. etaminis. i. fac lami

na ad unguis crassitudinē. huic subternis ⁊ sup^u
adictis infectionē. misu assi partē. i. assas bouis
duab⁹ toll⁹ ⁊ inuenies aurū duplicatū. *aliter.* ^{xxviii.}

Auricalci p^{ri}mi limatē partē. i. ut facile cōflet⁹
cathmie samie minas. viii. misu assi partes. viii.
ad eminas. vii. p^{re}para. cōla cū hac p^{ri}myrtioē dili⁹
aliter. ^{xxviii.}

Opo carpasū misce. i. arborū *genter.* *aliter.* ^{xxviii.}
nū q^{ui} lacma q^{ui}si gūmi de arbore in q^{ui} arbori
nū nascit⁹. aliq^{ui} aū uol^{et} herbā t^{er} arbore i egypto. *aliter.* ^{xxviii.}

Minuū ⁊ harenā montanā. auri limatā. ⁊ alūm
cū aceto simul t^{er}is ⁊ coq^{ui}s in uase ereo ⁊ cōmoues.
hui⁹ scrip^{tu}re color per annos durat. *aliter.* ^{xxxi.}

Nitri rufi. ℥. ii. minu. ℥. iii. p^{ri}misce ⁊ tē cū a
ceto. ⁊ adice modicū aluminis. ⁊ dimitte ut
siccet⁹. deinde tē ⁊ repone. ⁊ sumis auri limatā
ad dimidiū obolū. ⁊ auripigmentū q^{ui} aurei coloris
sit. ℥. i. misces oīa ⁊ t^{er}is ⁊ defund⁹ gūmi purū in
aq^{ui}. it^{er}usū toll⁹ ⁊ signa q^{ui} uel^{et} siue eplā siue tabu
las. dimitte biduo ⁊ coaglat⁹ figillū. *aliter.* ^{xxxi.}

Depone aurū in succo iunipi. q^{ui} bero in brio
me dr⁹. aurū durū fusile face. q^{ui} meli⁹ ab igne

creat.
xxxi.

Aurū obrizū limas limā tenui. ⁊ cōminue dili-
gent. ⁊ in mortario ophitū. siue postiretico aspo-
mittes ubi tibi bene possit. ⁊ adicies acetū acerrī-
mū ⁊ tū parit. diluis q̄ diu nigrū fuerit ⁊ fundis.
at ubi acetū colorē suū habuerit. tē demū mittis
aut sal granū. aut certe affromitū. ⁊ sic soluit ut
de eo scribi possit. tē cōdit in dolio uitreo. ⁊ gūmi
modicū ut teneat sic in mortario genē. Ita ⁊ argē-
tū ⁊ auricālū ⁊ ferrū solui possit. Ut aut aurū cū
scripseris possit lucere. coctea marina l'aprimo
dente literas p̄frica. **Aurū soluere. xxxiii.**

Melanei partē. i. auripigmenti partē. iii. auri par-
tē. i. coll. s; aurū p̄ducis diligent q̄ntū potes.
foficab. ⁊ adicies argēti unū partē. i. aceti acerrī-
mū partē. i. ⁊ oīa simul cōmisce. tē in mortario dili-
gent. ⁊ adicies gūmi. ⁊ scribe in aṛm̄ dente spen-

xxxv. **A**uripigmenti coloris aurei **V**idifica. **aurū liq̄ dū facē.**
partē. ii. elidriū partē. i. spume argēti cui color sit
aureus partē. i. h̄ cū tueris diffunde in uase. p̄ ea
accipies laminas aureas. xxiij. ad q̄rtā. q̄ntū uo-
les ex his tē in mortario mundo medicinali ad

recto sale modico. et cum apparuerit ut arena
ita adice aqua pura et teris et abies. Sed ita ut frequ
ter adicias aqua donec et aqua pura appareat. et tunc
adicias ista medicamina. gummi tui modicum ita
ut non sit glutinosum. Distillas destillatione croci. et
omnia simul tunc ut sit acrimonia pinguedo. et recipe aut
in eccia aut in vitru uas atque cum uti uoles. ungue
pus canna liqdo alumine. deinde in ungue in au
ru. et scribe. et cum siccauerit dente frica diligenter.

Auru mollire ut meo sigillu fingas. xxvi.

lum scissile in aqua decoq. et sumis argenti unum in
mortario simul tunc aspergens ochre parte. i. et croci cum
glutine puro et felle uiculino. et tunc uide. **Auri solutio.**

Sumes stagnu cillab cu argento unio. et dimittis ut re
frigeret tunc in mortario diligenter. cum alumine scissi
li et lotio pueri in uellus. sic fiet liqdu. et cum fuerit
acrimonia septouri pinguedine sebe ex eo op. cum sic
cauerint litte. separati tunc croci licu. cum glutine
puro. Seb ex eo qua scripseras. et cum siccauerit den
te fricas. Si uero itriguerit stagnu rectas. et ipsum
argento unio p misces. **Auru ut solu possit sine
figue.
xxviii.**

Somis lamina aurea et argentea. tunc in mortario durissimo cum sale et mero greco donec non coparent. et visum fuerit diligenter tunc. Deinde adice aqua alia similiter et ablans. et ubi purum reliquum fuerit: in mortario aurum. eris florem modicum. et fel taurinum et tunc sic seabis. Recipe in uas unum. et tunc siccatur: tunc ut hilariora fiant. Scriba autem calamo aut pincello pictorio. Si uel ut diffusum sit abundantius quod sebas. contere cum his quod superscripta sunt separatim aut in pigmentis scissis partes. iii. elidit in parte. i. ebrans et miscens et tunc cum predictis. tunc quantum tunc uideatur esse equale ei aure quod in mortario. e. et tunc ut predictum: et sebas. cum siccauerit. delinis delitona lana tunc utro. pingis autem cum li et in utro. et in marmore. et in imaginibus. **Aurea.**

xxxviii. m. **S**omis aurea lamina p ductile. **litteras scribe.** forficibus ad minutum et mittis in uas unum. et adice argentum unum quod sufficiat. et dimittas donec liqueat aurum. et transferes in mortarium. et diligenter argentum unum. cum autem visum fuerit ualde tunc. adice misum et cyprum. et similiter te. donec non copareat argentum unum. tunc misum mitte donec tunc appa

reat cyprū. ⁊ dimitte ut siccet. ⁊ adiciens glu-
ten liqđū sufficient. ꝛ ꝛ scb e pincello qđ uis in

Plūbū cōflās frēqñtꝛ **T**coloub; ut nosti. **Aliter. xl.**
⁊ intingis in aq. frigidā. ⁊ tē cōflās aurū ⁊ restin-
gis in p̄dicta aq. de plūbo. ⁊ sic fragile. deinde
tis diligentꝛ aurū cū argēto unuo. ipsā aū fecit
cū qđ scis diligitꝛ p̄gas. ⁊ misces gūm liqđū ꝛ scb.
aū in alumine liqđo calamū tingue. sale ⁊ aceto

Sangne draconis indisp̄ges alumen. **aliter. xli.**
ei intingue aurū. ⁊ pone in uitreo uase ꝛ cū
da aforis carbonib; istaci soluit. intantūq; erit
liquidū. ut creas possis scribere. **aliter. xlii.**

Somis stagnū ⁊ digitis cōfricas. ⁊ cū t̄ nigrescere
ceperint. cōfrica ex eis aurū donec assumat
eandē ingredine. ⁊ tē cōfla. p̄ ea refrigera. ꝛ. ⁊ fac
ut nosti. **Auri inscriptio scđm primam. xliii.**

Elidru partē. i. resine fyre partē. i. ouoz nūo
v. humore. gūm partē. i. auripigmenti aurei co-
lous partē. i. fell testudinis. i. limaz carcale partē
. i. Sit aū sic eoz idē tunsoz omniū pondꝛ ad 4. ꝛ.
deinde adicias croci 4. ii. facit aū hñ solū in car

tis. et in mbianis. s; etia in marmore et in vitro. xlvi.

Sulfur unū. conū mali pūnici. *alia auri cfectio.*
ficorū interiora. aluminis scissū parū. gūmi liqđū
miscet. et sēb adiecto croco modico. *Itē alia cfectio.*

Ouorū tū vitellos et unū et unū albo. et gūmi. *xlvi.*
et croci. *xlvi.* et cristalli limatū. *xlvi.* et auripigmenti aurei
coloris. *xlvi.* et v. n. h oīa diligēt tū. sic ab biduo sub
iecto. et tē remittunt croco. sic sēbis q̄ uet. *Auri*

xlvi. **E**lidri partē. i. auripigmenti partē *alia scriptio.*
. i. fell testudinis partē. i. aluminis scissū. i. et de co
rio mali pūnici q̄ int; aurei coloris. i. gūmi. i.

Loua. v. sic aut sic corū oīū pond; *xlvi.* et croci. *xlvi.* et auripigmenti
xlvi. et siccamine t̄ fic; et aluminis *alia scriptio sine auri*
q̄rta partē ad lac. decoq̄ in uase in eo punge et
sic in aura uas ipsū. q̄ in aurab punge ante mu
ra q̄ta. aut lacte siccamine aut fic; et sic in aura.

Nitrū rusū. et sal una cflab et cū aq̄ inungues *alia.*
et q̄ uis opus facias. *xlvi.*

Accipies glebā auri mittis uas vitreū. et adice
fel taurinū. spissū diligēt. et dimitte t̄ duo. de mō
cū didiceris q̄ dissolutū ē; defunde fel sensū. et

adice auro soluto aq̄ salia. ⁊ tñsseris utq; in erui
uas purū. ⁊ tepetac. de pone. ⁊ dilue. ⁊ cū siccaue
rit misce liq̄dū gluten ⁊ sic pinge. Sane tñ; dictū
^{solutū} n̄ fuerit dimitte. **aurei coloris scriptura. in car
tis. in marmore. in utro. ut uideant de auro.**

Aurū erugine misce. tñ. unguis. ⁊ argtū unū tñcū. ^{li.}
luteo mulieris ⁊ unguis. **De auratio utroz i calamo ⁊**

Iacinctanū colorē q̄ pictores utunt̄ mitte in sal ⁊ cōmo. ^{li.}
ut donec soluat. deinde unge aurū ⁊ n̄ sic usq; q̄t. **Au
reum colore m habe q̄ uolet.**
vripigmenti cui aureus color sit. ℥. i. xl. argtū unū. ℥. li.

xv. cricolle. ⁊ x. unū pegrinū. ⁊. xx. elq̄matil. i. molip
dim. 6. ii. sulfuris. ⁊. ii. tris gallici limatē. ⁊. xx. come
cucumeris p̄candidi. x. iii. omnia c̄tundis ⁊ c̄bellas
spisso c̄bello ⁊ p̄cis q̄ lignosū remanserit. deinde
maccera albore ouoz. l. ⁊ p̄mitte sicari. rursus c̄tun
de ⁊ maccera gūmini liq̄do ⁊ ouis. donec fiat mell
pinguedo. ⁊ tñ dimitte in formā ⁊ pate t̄duo. p̄ ea
coll. ⁊ habeb̄ signū aureū mell̄ ueritate. ⁊ ut nichil
honorosū sit dictū absconde c̄fectiōem. **Auri solutio**

A vripigmentū ⁊ sepie ossa ⁊ tris floz ad picturā. ^{li. i.}
eq̄s portionib; ⁊ sandaracā ⁊ spumā argtū. q̄ aurei co

7
 adiciſ p̄ ea m̄t aliqd̄ ⁊ aceti c̄ſ pumice diligē
 donec fiat glutiniſ pinguedo pp̄ abundan
 tiā argēti uiui. h̄ aū mittiſ in pannū mundū
 ⁊ exp̄miſ. ex q̄ plurimū argēti uiui eriet. Tō
 ſumiſ uas erōgiſ pumice tenui. calefaciſ. ⁊ dū
 refrigēiat. deinde mungiſ de malagmate. ⁊ ca
 lefaciſ itū uas ⁊ rurſul mungiſ. ⁊ igni dab. Impin
 guat q̄ aurū ſolū. Cū itaq̄ color placuerit. p̄mo
 dū calefacieſ uā. ⁊ mittiſ i aq̄ melancerie. i. aq̄
 caligalioz q̄ demigant̄ coua. ⁊ tē c̄ſ. ſi ū uas ere
 ū de aureſ p̄ q̄. id erēſerſ unguis alumi
 neliq̄ do. nā n̄ recipiat malagma. In aureo
 uase ingrū cōpingē ut puteſ i p̄ſati ēē. lvi.

Rēgi. eris rubri. ⁊ plūbi partes egleſ c̄ſ. ⁊ aſ
 pgeſ ſulſur uiuū. ⁊ cū fudiſ patē ut refrigēreſ.
 mittiſ i mortariū c̄ſ. adiciſ acetū. ⁊ faciſ acm̄
 ti de q̄ ſēbit̄ pinguedinē ⁊ ſēbe in auro. ⁊ argēto.
 Quē. ⁊ cū refrigērat calefacito ⁊ erit i p̄ſatiū.
 c̄ſlab aū ita. Carbonē ſculpiſ. ita m̄t argēti
 ⁊ eſ rēſla ^{⁊ cō calefaciſ ad m̄tē plumbum. deinde ſulſur uiuū} ⁊ cū miſcueriſ deinde itac ut p̄dictū.

Accipi lapidē androdomanta lvi.

tis et modicum misce de chrisocolle. et tangis ex a
bob. et mitte in fornacem et expecta donec coque
bene et erit ornatu. Lxiii.

Agentu claru cu arserit adice sulfur et como
ue. et dimitte ut refrigeret. et bene. et erit in
unge. et adicies nitru et oleu. h. oia uno ueda se p q
aliquid fiant. Auri ornamta et erit op ornatu

Lxiiii. Auri optimi partes. iii. chrisocolle ^{presta bis} macedonice
partes. iii. erit flous parte. i. argenti optimi parte
iii. sumis et mittis in medicamentu et mit rubeo modi
co aspgis. et et las leu igne. et cu co. misceueris
in chrisocolle et ta auferes et opabis. S in centes
facies qle uis op et signu. De auratio stagnearu

Lx. Accipe laminas stagnear. et tangis aceto et alu
mine. et glutinab glutine cartineo. deinde sumis cu
et glutu puru id est pspicu. et lipidu et fund in aq. cu a
ceto eliminatis. igne leui coqs. cu effulserit glutu in
unge stagnear laminas. et apparebt et auree. Unde
aune elidru amiscas. si autem et oia feceris. noli mit
te glutu. et firmabit et op et si cu glutine sit et cretu
ad auri septione adicies elemis et ut pducas. De au
rario facilis. Lxi.

18
Sandaracā aurei coloris. ⁊ auripigmentū scissile.
⁊ dragantū tē cū felle capno. ⁊ oui in tione.
⁊ unguē ante oleo nouū op. ⁊ cū siccātū fuerit.
habebit colorē pmo auri simile. **De coniunctio**
⁊ mī cōbutis itā cū aq̄ mungis spēs ⁊ ponis **lxii.**
sup leuē lapidē ⁊ mignē mittis. unguē sup sc̄p
to medicamine ⁊ cūngit. **Itē. Cerusa** mīto **lxiii.**
greco cū glutine taurino inunge partes abun
dant. **ferrū auro** ^{⁊ ungue} **Ferrū** calefacies leuit. **lxiiii.**
⁊ resina similis uaporiā illinito ⁊ impone ⁊ cū
panno alligaueris purū circū ferrū adibe de
licionē.

Aurū crescere. cip. z. vii. **lxv.**
auripigmentū aurei coloris. z. vi. Aurū fac. cip
z. vi. Auri duplicatio. argū limatē partē. i. chr
so gphā italicā de limono de lana. de auratio
erit facil. si h eadē feceris. **lxvi.**

Symis aurū ⁊ mittis in uas nouū. ⁊ adiecis fel tauri
nū. obta dieb. iii. ⁊ si uidis dissolutū tē effunde
fel sensim ⁊ adiecis aliud fel cū aceto. atq; inde rur
su trāfer in circū uas purū. ⁊ cū tepesceris uas pu
rū ablue ⁊ lica. ydro collā ad ungue ⁊ sic sc̄be.

Auri solutio. fel taurini mitte in vas nouū ⁊ dimitte in sole nouo dieb. vii.
postea liquidis ⁊ tu cōuenit coniungere ⁊ misce.

69 Qd si iduo solutū n̄ fuerit. plūb' amitte et solue.

Somnis uas uitreū solidū cauū q̄ mortari formā habeat. caracas mirio de lapide onē ei curuata subradens in formā. x. li. tē. Pone cinerē unde utrū cōflari debeat in cōflatoriū. et asperges sanguine draconis crudo Si autē crudū habere n̄ uoles. fac ex albumine ouoz et succo uisci medicam. et in eo sanguine cinerē asperge. et sic erit o. i.

Coctū autē cū in utrū uel pducere. uas ad cui debet ac formā pducit et eodē sanguine delini. siq; fac tū scias utrū fragile in natā fortiori metalli formari. Rūpe tam h̄ in potes. Accipe sanguine galli. et cū eo lapidē celidoniū admixta uina. cū toto lotio singularis n̄ amixto. addes etiā dragantū et oīa simul mixta imitte illud uas uitreū. et uideb' artē et ingenio uinci ingenū.

70 **I**te h̄ ipsū si in uas plūbē t' stagnē u' miseris solidat ut est ferrū. tam sine sanguine galli.) de m acias uas asprū et q̄si limatū. quasi decus.

deinde mittis mel atticū deline aurū. q̄ pduxeris in auene modū leuē circūfer manū.

et cum effricat leue fiat. Deinde per omne aurum
et quanta uolueris ei pars fuerit attita. adice.
aqua mellis collue subtiliter. et liqueto melle. iuuenit
subsidi aurum liquidum. et line. In his quod residet ad
ice sufficienter gluten taurinum. et occio colla. et
gumi quod te habe in uase propter usum oportet. Hinc
itaque litteras scribis. et signa oblinis. et recta sub un
gis. et omne quod uolueris aureum apparebit. et cum upre
ris se pseris. et cum siccauerit. dente frica ut delinquit
splendidum appareat. huius est filio. et ferrum. et plumbum
et ceramium soluit. et scilicet. et ungi quod uis.

plumbum sepius liquafaci. et in aqua
dissundis. et cum hoc frequenter feceris. in eadem aqua ubi
plumbum refund. expro plumbum effusa aurum ibi di
mitte. frangit enim in minutissimas partes. hoc coll
it. et soluit. Hinc adice glutenis suscepti quanta
uolueris. et utere ad quod uel. Quod uero multum arboris
caminis gumi inuenit. in his quod deaurant uires
si ante eo ungant. bene retinet aurum.

Misui cipum et sandaracam et elidriu equalibus portioni
bus accipis. et aqua in qua cocta sunt folia sandaracis

712
pugis
agris

Sandaraca. i. g. una. w. mag.

argēti
ēfectio.

73

montari id ē: papaueris agrestis. q̄. i. amonia
dr. facis glutinis pinguedinē. i. c̄lla argēti. s; op
timū. i. cū fuerit calidū. intinguis īp̄dicta aq̄.
Eks cū partes. ii. argēti partē. i. sal amomaci
7. iii. aluminis scissi. i. liq̄ridie tantū dē oīa c̄lla.
S i aū uolueris ex eo opari. exp̄ssione curi sumis.
i. uua passā t̄cā. i. mital uolaria inuas. i. coq̄s pli
mū. i. toll i oparis ad ignē. Intinguis aū de medi
camēto q̄ de coctioē erit.

74

Somis cuprū p̄ductile q̄ caldariū dr. i. c̄ signitū.
p̄ductū facis laminas q̄b̄ substermis. i. sup̄ aspi
cachmiā albā t̄cā diligentē. Hascit̄ in dalmacia q̄
utunt̄ erari. i. argilla oblinies fornacē diligentē
ita ne respiret die una. Postea apies. i. si bene ha
buerit utis. si n̄. scdo coq̄s cū cachmia ut sup̄.
q̄ simeli erient: cuprū caldariū pmisceet auro. facis

75

76

Cū c̄flari cepit: adice auripigūti. **Eramtū candidū**
n̄ p̄curatū. sed uiride. **Ad auri infectionem.**

Cū c̄flari cepit: mitte auripigūti q̄ curatū est.

Conflato eramine adice **albū eramtū facē.**
auripigūti n̄ p̄curatū. i. sic albū. i. q̄ t̄i possit.

Exp 77

78

28
hoc lauab aq sepi donec fiat purū. atq; sero toll
iuenies flauū. Deinde aq abluet iuenies etiam
cū ut sanguē. hunc adicies argtū in fornace. tunc
argtū simile corallio. hui partē. i. auripartē
ii. cōmiscet. i facis minaculū. **plūbū simile ar** - 78

Plūbi. minā. i. eris florū aliqd. corrigto facē.
mali pumetū. 4. iii. in cacabū mittis. obline
cū creta. i sine donec cōlet **Chrysocolle cōfectio**. 79

lūbi. 4. i. eris. 4. iii. una cōlab. admiscens sam
ā trā. i sale. i alūm liqdū. i sine dissolui. simulq;
ut cepit purgato medicamine. Si aut; igni pduc
tile. i. caldariū aceto tingue. i diffunde in quā
uolueris formā. fiet enī n̄ minime albū. **Eris cō**

Somnis sal minas sex. limatē trasure **mutatio**.
minas. iii. misce limatā cū tto sale in uase aspergit
aceto. i dimitte dieb. iii. iuenies uiride facit. **Itē**. 81

puma argenti. 4. iii. cū stercore colūbino i ace
to tū. scbe gratio calefactū. **Argtis litteris scbe**. 82

Argtū unū i cornutiā de stanno tē. diffundes
acetū liqdū. i cū tueris. fac pinguedinē ex q
scbe possis. **Ex ere argtū. t elidriū. t aurū**
facere. 83

Semis eris partes. iiii. et argenti partes. i. et flos
adice auripigmenti non uisum li: curat partes. iiii.
argenti partes. i. et cum ualde calefecerit: finito ut
refrigeret. et mitte in patinam et argilla oblutum
tum. assa donec fiat cerussa. et flos et iuueniet argenti.

Si autem multum assaueris: fiet electrum. Si si partes
auri addideris: fiet aurum optimum. **2° in oportet arg**

Semis minij sol. ii. et quod fit cum ingru candidum facit.
Argenti unum. et aqua calida lauat. et siccatum in uisum
uenit. una et flos admiscens modicum calcidrum
et argenti. et plumbum. Accipiunt autem omnia plumbum et flos.
et sic iuuenit splendidi assignatum. **Argenti myrrina.**
et intuli tibi et myrrina muliebre. et sem ruce et
partes. et rubee maseline similiter et partes. de
inde infunde et partes. deinde infunde et argenti.
et pone in furnum fornacis. et distendit donec cale
fiat. et tunc adicies in fornace.

Eris cip partes. i. stagni partes. i.
una et flos in antabram. Est autem antabram forma pec
cunaria.

Argenti partes. ii. stanni purgati. iii. partes. pur

gaſ aũ ſtannũ ſic. pice & bitumine admixto cõla-
tũ. eris albi dimidiã partẽ. cõla ſimul. deinde
colle. itẽ. itac dũ. **Argentea uafa tingere ſine abuſia.**

Sũmis lana ſordida in ſuſã aq̃ ſaltis uiſcida
extẽgit. ablũs aq̃ frigida & paneris ſiccare. hinc
extẽgit nullã apoſiã facit.

itrũ ruſſũ. alumĩnũ ſacis purũ. germya por-
roy marmos ſucco cõs. cũ uue lupine ſucco. un-
ge argẽtũ ſolida penna. caleſac in q̃ & argẽtũ
unũ erat. **N**itrũ ruſſũ & alumĩnũ ſimul cõla.
deinde cõs cũ aq̃. unges argẽtũ & caleſacis.

ũs cũp mĩnũ dimidiã ſumme. & ſtannũ minũ. i.
magnetie. 7. vñ. puris lapidis cõ. 7. yr. cõlab.
& imitte ſtannũ. deinde parũ nouiſſime arg-
tũ unũ. & cũ ferro cõmoueris. inſunde in co-
linellaſ.

Minũ cũ alumine
tẽ. deſund acetũ albũ. & facies pinguedine ce-
roci. ſũq; frẽqũt cõteris: patere p̃ totã noctẽ ita
tẽ. **argẽtũ aureo** minũ. alumĩnũ liq̃dũ. ci
molũ equũ. hũ fundet in aq̃ marina. Cũq; frẽ-
qũt calefeceris: argẽtũ in eo tingue. **Candidi**
ſelectio.

89
Candidi limatē. 7. un. recipe argētū uiuū. et cū
in nouaueris aspice alumine rotundo et cōfla
q̄di argēti cōfectio. p̄ q̄s aurū dargenat.

Agētū limatē. 7. un. mell' attici. 4. xv. resine liq̄de
4. 5. erisusti. 4. 11. liq̄fac in sale. Deinde reponē
in pyride.

Stanni p̄gati libā. 1. ar
gētū uiuū. 4. 1. brundisimū speculi tūsi et cribellatū
4. 1. admisceat argētū uiuū stanno. cōfla u' singlari
cōflent. et misceant. et cū factū fuerit liq̄dū calefa
cis frēq̄nt' erant. et cū resederit ruperis. in tan
guis in illū liq̄rē. et sicuti aq̄ stagnant' sūm' os
uasi calefacies. et in gēre. **P**lūbi usti aliqu
culū tūsi mortario admiscens sulfuris modicū
et facis glutinis pinguedinē cū aceto scō uasa
argētea et siccauerit: calefacis. et nūq̄ delebit.

Eris partē. 1. stagni partē. 5. plūbi
partē. 1. tūsi oīa simul.

Crisocollā. arg
tū uiuū. sanna tūsa rufa. mel in unū cōtis. et mun
gis uas erū et assab. **Argētū colore safirini.**

90
Est autē potio p̄mitionis hui. alūm scissile in aq̄
decoq̄s. adicis argenti uiuū et lapidē assū bi

saniten partē. i. lamine argēte partē. i. h fi
unt ut locū formare possis d'uis. 4 partē siccari
t' duo neq; ante formaueris ne narres qd; nā
eximinabit. arenosū enī fiet; calefac aū n' cōn
gens n' semel. Siū bis uolueris p' dis mixturā.
formab' signa n' dissona. auriditate saphiram.
Siū uolueris eadē de aurare. chrisitem 4 crocū
gūm liqdo p'misce. *Ut argū 4 es auri colorē recipiat.*
auri partē. i. plūbi partē. i. h simul cōfla. deinde
lunab. t'is in mortario duro thebaico aq' 4 m'itū
adiciens. p' infundes in uas plūbeū. deinde
intingis uas 4 m'itū in fornacē 4 calefacis do
nec auri colorē habeat.

Accipies stagni. 4. ii. stanni. 4. ii. cōfla. 4 cū p' myr
ta fuerint utq; p'ibē. 4 fit fragit' matia. hanc
t'is in mortario duro adicies gūm. 4 blude sic
cū oīm. 4 cū siccauerit. deline ut subiectū ē.
Si aū auri coloris uel inde crocū t'ū cū gluti
ne puro p'miscēs. q' delinias sebe cū sepsers 4
siccauerit. delinimto tē.

Simis laminā argēteā. t'is ut infra scriptū ē.

92
argti in
scriptio
italica.

cū sale ut intro. Deinde ablues aq̃. adice fel tau-
rinū. ⁊ ceterens in uas uitreū repones. sc̃b pen-
na. aut p̃ncello pictouo. cū siccauerit delimeſ.
Sumis laminas argenteas t̃is cū argto uiuo ⁊
stibada ⁊ alumine ⁊ gūm. ⁊ aceto. sic sc̃be. Ut
pseueret sc̃p̃a. misce oī colou aq̃. fabriteriam
⁊ aluminis tantū. ⁊ sic sc̃be cū ante diligēt
ex̃s̃eris.

Eris flore erugine sulfur in aceto q̃mittis. sc̃be
adiecto gūmo.

Fricab argtū
in mortario basanicaſ lapidis. cū aq̃ modica
⁊ liq̃bis aq̃. ⁊ siccabit argtū t̃ū. ⁊ dro collā re-
cipiens sc̃be h̃ ipso. ⁊ in auro faciens similē.

Argti. ʒ. ⁊ c̃lla. ⁊ cū solutū utere.

fuert adicies stanni puri. ʒ. iii. ⁊ defundens pa-
rē ut refrigescat. de idē lima ⁊ t̃ē ⁊ sc̃be q̃ uolue

Stanni partes. ii. plūbi partes. iii. r̃is.

simul c̃lla. ⁊ cū feceris delime lima ⁊ t̃ē. deinde
adice ⁊ dro collā ⁊ delime. **De argto uiuo sc̃be.**

93
Accepe argtū unū ⁊ m̃ittis in pultariū. adicie
calcis uiue modicū ⁊ aluminis liq̃di modicū.

et acceti acerrimi aliquantū. q̄ comoues donec
admodū simile fiat. deponē de foco. tē et mit
te in panem ex p̄me et descendet argētū utriū et
amisce utro collā et sebe. **E**ri cip. 4. u. stan
ni et magnētie albe. 4. i. spume argēti. 4. iii.

S mis stannū candidū et tenuē
p̄gab q̄ter. et argēti p̄. i. tē. i. c̄llab. et cū c̄llaueris
tē diligētē. et fabrica q̄ uel siue poctat q̄eqd
tibi uisū fuerit. Erut enī ut p̄mū argētū. q̄ etiā
artifices fiant.

S mis stannū purū
ut nosti. stanni. 4. i. magnētie sēp. iii. scumatos
mollis purgat. limas ex eo scrupulis. iii. argēti in
ii. sēp. ut in p̄ ea sumi limatā ferri. cū in mortario
donec fiat lanugo. ^{donec fiat in alagna.} deinde mittis corp̄ magnētie. et
mittis i fornacē. c̄llab. deinde mittis et stannū in
aliā fornacē. hanc sēptuā discito **Erut usū argenti** qu

hirsocolle ceruissē trene. argēti **simil' facere.**
unū singlor. 4. u. cū et uisundis mellis boni q̄ suf
ficiat. et caletactis. cū q̄ uis in unguis. leuēt subice ignē
de lignis leucis. i. uiolacis. cū ante t̄seris uas.

Augū unū et sulfur munge. et erit misceos cip.

cip minā .i. mis eos assi libr. .i. aluminis sordidi
.4. xiiii.

Accipies in manu sale tenuē quē
in manu ferēs donec nigeat. **S**taterē diligen
t̄ tersū defrica cū sale. ubi fact̄ erit arḡteus
de eneo statere denariū duci folijs uictis ob
uolue. et patē tota nocte ita ēē. sequenti die tol
le et utere.

Iheret ligno et lapide aut
in q̄cūq; uis litteras uirides facere ppetuas. Ac
cipias narias lunatūā de cute consurā et si
milit̄ lunatā agaciā et alūm et de lacu aq. id ē
plumale et oderi seminati herbā oīa simul tenuit̄
be. et erit uirides litte.

Ert̄gis es et pumicas diligēt. et dimitas in sole.
p̄ea accipies cit̄ partē .i. et de malo pumico ligna
ecide diligēt et tolle ex ipsis m̄surā cūemientē
cū m̄tro et aq. et sale faciens. Mitte es et dimitte
illic dieb. 4. et cū it̄necū fuerit in unge ceroti.

Colūbaris spine suce partē .i. cū alumine t̄is reci
pi t̄usū diligēt. et dimitte biduo. et cū tuleris
in unge. et dimitte die .i. et t̄ē er̄ge.

Accipies arḡti 4. .i. eris. 4. .i. plūbi dimidiā.

etiam simul. Cui autem ungere uel appone glutinū erit. et
calefactū ferrū adiunge glutinū quod appositū erit.
et sic ornabitur. Sin autem laminā lamine cūngis. **cere.**
vprū p ductū in laminas line **Colore uiride fa** 96
cū melle et spuma mellis cocti. et suppone spatulas
ligneas in uase quod suffundas lotiū hōis. et stet per dies
xiii. cooptū.

Auricacū p ductū line
cū melle cocto et infunde ei urinā et decetū pari mēsu
ra. et sit optū dies. xiiii. et erit quasi lazur. **Indicū colore**
vciū de bacis ebuli collige et diligētē siccā **facere.**
ad solē. de li quod remanserit fac pastillos cū paruo
aceti et uini iutare. **Collā grecā facere.** 98

De uernice fac farinā tta in marmore et cōbratā.
et mitte in ollā rudē strictā diligēt opclō clausā.
ita ut in medio opclō sit paruum forām. et in ipso
foramine stilus ferreus. et pone in laminis ferreis
sup fornacē aurificis. quod p debet incendi. deinde
suppone ligna arida minutissime cōcisa. et statū
ut icaluert liq̄scat. Et tunc stilū ferreū. et guttulā
pone sup unguē. et si liq̄da apparuerit sub t̄he fo
cū. et infunde olei de semine lini ex p̄ssū. ii. par

99
tes ad 1. partē uermis. et tū suppositis lignis
coq̃ ad horā paruulā uite. Si uero sit de gno mastice
liq̃sc̃e cardī. **Inaunatio lapid̃ et lig** ^{in t. uiri.} ^{vi aumitu}
maunat collat partē de glutine picis. et partē de
gūma amigdale. et misceat coq̃ et ungue ipsū uas.
et cide sub tilē petalā auri. pone scdm̃ similitudi
nē q̃ uis face. Similit̃ et lapidē lauans aq̃ et lignū.
et dū siccauerit glutinatio cū emathite lapide
aut cū ferri defrica. **Ad colorandū aurū.**

101
Syme atq̃ tū et assa ut scis et aliud tantū dē sal
et distēpa cū uino rubro in ento uase n̄ minus a
rū. et inde line aurū. et pone in fornace. et tādū
calefac ut nigrū fiat. et erit he. **De dispositione**

Dispositio fabrice de pontib̃ et q̃b̃ fabrice.
in suis oportet edificia disponere. et q̃b̃ in su
is in altitudine eleuare. scdm̃ modū fabrice.

Si in altitudine. in staturis fuerit. fabrica uni
state altitudine oportet ēē. fundamētū. Si uero t̃b̃;
statū altitudo usq̃ ad bifurcū erit fundamētū.
Si aut̃ uni state altitudo: usq̃ ad gemelū fun
damētū. Si stata. iii. cubitoz. suū. m. usq̃ ad di

da. si duorum usque ad furcam. Si in lignis optimis in altitudine fuerit. Si in dule fuerit. quantum in altitudine. tantum in fundamento debes cavare. ita videlicet altitudinem insinuari oportet. ut tantum parietis absque camera insinuetur. Si autem durus fuerit locus et montuosus. cubito minus per staturam ponas fundamentum. Si mollis locus fuerit. sic super durum edifices. Si in petrosus fuerit locus. non crede petris. sed cavas sic oportet. ne pondere nimio deprimatur. et subsidat fabrica. **De fabrica in aqua.**

Si fabricam in aqua necesse fuerit erigere. facis arcam triangulam. et pericalis catenis cum sepo et picce. ut non in eam intret aqua et soluat ipsam calcem. et eos qui laborant in ea. et posita arcam in terra. naues constitues in loco ubi necesse fuerit. et oneratas ipsas naues ut non moueantur in aqua. et tunc et ponas lapides ad fabricandum. Tempus autem calcis talis fiat. mittis arene partem. i. et calcis. ii. et ut operis. ipsa autem arca habeat. i. cubicum super aqua. **De multa.**

Multa quod debet ita fieri. Mittis calcis partem. i. arene partes. iii. f. iii. teste tuse tota. pulueris palearum sexti partem. aqua uero cignu. i. olei porcini sextaria. ii. et requiescat ebdomada. i. Si ipse dimiseris. melior fiet.

Assidue aut infundat secundum mensuram quam indiget. et chet
at. et opere. **De camonia** Camonia. alum egyp

giaci. fresa solis. in. nit. 4. 1. **De compositione cinnaba**

Tolles et duo argiris mundi partes. ii. sulfuris uini par
tes. i. et mitte in apulla sine fumo et lento igni. decoquit
facies cinnabarin. et laua utilit. **De compositione iarin.**

Tolles petala mundissima de examine. et suspende su
per acetum acerrimum. pone ad solem immobiliter per viii.
dies. apies et tolles ipsa petala. colliges flores. facies ia
rin mundissimum. **De compositione** **T**olles plumbum et fa
cies petala. suspende super acetum colliges ipsum flores.
et lauas bene. donec mundus fiat. et facies psimichin.

Per hunc tolles de cinnabarin partes. i. de iarin partes dimi
dia. et de psimichin partes dimidia. et mitte in mor
tariu marmoreu. et tris bene. Per tritionem aut mitte ex ac
tubi coque ictiocolon. fiet pigmentu pandiu. **Compositio**

Holia flous uiole colliges. et in mortario mundolazurum
tris bene. et mitte saponem ex arungia sine calce mun
di facies. forma cum aqua tepida. et solue saponis in lubra
aqua. et fricas subtiliter ipsum saponem cum aqua et dimitte
refrigerari. per hunc mitte ipsa compositionem in tura

floz. 4 mittis illā in uas uitreū in q̄ possis mittere & re-
 pones ibi. & p̄ aliq̄ tēp̄ cōmises & p̄ moue illud coti-
 nue in die semel usq; ad unā ebdomadā. p̄ h. iiii.
 dimittes & duos p̄ moues. donec decoq̄s. p̄ ea colle-
 libū fuscū maī q̄: portiri. q̄ habet folia ueluti
 cultell. similiter & ipsū defrreas in mortario utilit̄. & dimit-
 tessine sapone. mittens aq̄. & p̄ ea ex uole cōpositio ē
 libras. ii. de lilio maiore fisco libra. i. aluminis egypti
 p̄u spumati si forte: in spumatū. saponē aut si de-
 bile est & crudū mittes. 4. ii. Vrine spumate libras
 .ii. & lento igni decoq̄s. p̄ horas. vi. & si multū uride
 & mittes urinā. si ū multū uenētū: p̄b alūm mit-
 tas. Si aut̄ lazur in uiscidū: ex albo lilio domestico
 mittas q̄ suffic̄. & decoq̄s. Gustū aut̄ coctionis in lig-
 no unde mouet̄ cōfida. Salidū enī n̄ demonstrat. fri-
 gidū ū ostendit colorē. Coctio aut̄ lento igni debet
 ēē. Aq̄ enī cū coq̄t̄ expendet. q̄ & ipsa cōmixta de-
 bet ēē cū sapone. scdm̄ cōmixtionē q̄ p̄ dixim̄. & ita
 coctioni addi. Q̄ndo aut̄ de fornace toll. cacabū tes-
 teū bituminatū. aq̄ uult supare cōmixtionē.
 Alūm ū in forti sapone expumato sit. Mitte alu-

in tepida. dimitte residē aluū uisū. et effun-
de ipsā aq̄ tepidā. ita er puma aluū. ipsā aū
cōmixture sic defrica. ut in puluere redigat. et
in sūt spēs in lazurim. Hāc cōctionē ipsā. cōmix-
tio terenda. et mouenda. in umbra desiccanda
in ipso cacabo. et pēa ad solē ticienda. et torrenda
ut fiat lazurim. **Ut pietā aq̄ deleri n̄ possit.**

Oleo q̄ apellat ciciuū sup pietā ad solē punge. ita
ēstringit. ut nūq̄ deleri possit. **Effectio pandi.**

Folia ^{flor} papaueris niḡ collecta repones in puma
to nouo. et opiens pones ad solē. i. die. et dū mari-
da fuerint tolles aq̄ in q̄ iccio colla decoq̄. et mit-
te in ipsā folia flor et res utilit̄ miscens cū modico
cinnabarin et eriet color pandi. **Effectio ficarū.**

Tolles lacā mundā et res mundit̄ et coq̄s eā in ur-
ina spumata. et totā q̄ eriet refundes in uas uit̄
ū. p̄ ea tolles siccū et bene tū puluere de lilio al-
bo domestico. Si aū infuscauerit n̄ mittas ne ful-
cū fiat. istud itū in lib̄. ii. de urinico flore et ipsū
itū lib̄. iii. pulueris duarū cōmixtū unicuiq̄
coctioni lacce. i. de alumine egiptiaco cōmis-

ce ⁊ res bene mictes in uase testeo nouo bitumina
to. ⁊ pones ut tepescat modicū ⁊ n̄ cōburat. p̄ h̄ cō
misce coctiones ad laccā. ⁊ facies bullire. tolle de for
nace. sicut ad solē. **De auratio in ligno ⁊ i panno.** 112

Sin ligno debet fieri deauratio. gūma amigda
le infusa die una. p̄ ea res utilit. ipsā gūma cū aq̄
⁊ addito croco q̄ suffic. tinguē in ipsā aq̄ cū gūma
⁊ tepescat oīa lento igni. opare in ligno qn̄ op̄.
In pannis uero in parietib. tolles albuginē oui subti
le. ⁊ addito croco q̄ suffic. tinguē. ⁊ cōmixta acta
repones in uase uitreo. **I**tem lineleon. ⁊. i. gūme in
fu. ⁊. i. crocū q̄ suffic cōmisce cū aq̄ deco. q̄. Ista

ta capla sequitur ubi necesse fuerit in grau

Compositio lineleon libr. ii. ratiōe petalarū opare. 113
gūme ⁊. i. refine pmi. ⁊. i. Omīa h̄ ita deco. q̄ in u
se testeo. **L**ineleon libr. ii. gūme ⁊. ii. refine. ⁊. i.
croci sol. ii. Ista tria cōmisce sic sup̄ **De lineleon in**

Opatio sternitū exaurationis si sup̄ pellē crudā imo
bile tinctā. aut ex psimithin aut ex aliq̄ colore
sternitū. ista a chriso petalā reponunt. ⁊ p̄ desic
cationē de sup̄ lineleon punge ex cōmixtione

exauratio

115
q. sup̄ docum̄ ubi croco cōponi dicim̄ **De inductione**

Petala fiat de stanno. **exaurationis petalarū.**
fiat aut̄ sic. Solues bene ipsū stannū. ⁊ fundes paulatim
in marmore ⁊ facies petala subtilia ⁊ eluti grauro ⁊ po-
nes sic chrisopetala ut sup̄ docum̄ ⁊ deco q̄s herba ce-
lidonia. ⁊ ex ipsa coctione colata. mittens. .i. iii. croci
sol. iii. auripigmenti sol. i. **Tinctio stagnae petale.**

116
Tolle croci mundi. .i. i. pigmenti optimi fissi. .i. ii. mitte
gūmi dimidia ⁊ lineleon. .i. dimidia. ⁊ aq̄ pluviale
aut dulce cōmisce ut bulliant simul. cōmisce c̄fecti-
ones t̄ns bene. tollesq; cū spongia unge ipsa petala.
⁊ cū desiccavit scdō unge. ⁊ desiccata **q̄. cū**
onichino defrica ut splendeat. **C̄fectio c̄so. colle.**

117
Caucucecaumenū. .i. i. saponis olci sol. iii. calcit-
ri sol. i. ista cōmisce p̄mū terens caucucecaumenū
utilit̄ ad puluerē ⁊ calcitarm̄ semoti. ⁊ cōmisce cū
sapone ⁊ aq̄ q̄ntū necesse fuerit ad ipsū chrisocol-
aucucecaumenū. libr̄. i. aluminis **⁊ len. aliud c̄so.**
sol. ii. **Item.** Aurū cōmixtū cū arḡto uno mit-
tit̄ in calidū donec ardeat ipsū arḡtū unū. p̄
ea tolles aurū ⁊ t̄es in mortario donec fiat pulul.

118
119
29

et comisce illud cum sapone et oleo quantum sufficit ad com-
 tionem chriso colli. **Item.** Argenti partes .ii. et aurum par-
 tes .i. **Item.** Argenti myrtum cum argento uiuo pones in
 ignem donec siccet ipsum argentum uiuum. Deinde te il-
 lud donec fiat puluis. comisce cum sapone et aqua quantum
 satis: **Gluten.** **Item.** Aurum librum .i. plumbum librum .ii. co-
 misce. solues primum aurum. deinde mitte plumbum
 comisce in unum. **Gluten de ligno uel osse.**

lutinatio ligni. in aqua iccio collon. .ii. .i. lactis fici
 .ii. .i. timali lac. .ii. .i. ista comisce in aqua. decoque.
 est autem gluten ad sculpta ligna. si lignum in igne
 unum ex supradictis. iii. Si autem ossa in lignis calida glu-
 ten. .ii. .i. comiscum cum iccio collon. .ii. .ii. decoque in
 unum. et gluten calidum calefactis modicum ipsa ossa.

Item. sic glutinas. **De metallo auri ad coctionem.**
Indicamus uobis quomodo fieri possit aurum pinguedine
 metalli. Quod ipsum metallum inuentum fuerit facito
 uas quod ipso metallo recipere possit librum .xx. et per ea
 mitte cum ipso uase in fornacem. et suffla ignem ab hora
 prima usque. vi. per ea uero in pinguedine metalli mitten-
 dum: coralli librum .ii. amoniacum fundatum. calcem au-

rū libr. .ii. sal bedica libr. .ii. cera alba q̄ntū op̄ fue
rit. unctū libr. .ii. tartarū libr. .i. coctū de vi pigm̄
to singlos p̄ se mētēs. q̄nos legistis oīa p̄bata habem̄.
q̄a t̄a metalla ad aurū coq̄ndū p̄tinent. Et aliud
metallū indicam̄ uob coq̄ndū. s. p̄b disculū erit.
q̄ metallū auri. q̄ ipsū coq̄re uoluerit sic roserit
odore. ⁊ in ipso nasc̄ ū coctū fuerit. mittito p̄mā
coctū p̄t̄e ad aſte medietatē lib̄re. Alia ū ferfurura
utruū metallo. t̄a coctū staurū libr. .ii. q̄ ipsū metallū
ad opa salua p̄ducit. ⁊ dū coctū fuerit istud q̄d in ip
so metallo mixtū fuerit ad puluerē uertit̄ q̄a p̄b
rassū t̄a est uiridis ex q̄ metallo **De metallo** arḡti.
lo manat arḡtū. Nasct̄ aū ⁊ ipsa t̄a in locis pedis
ubi iuentur̄ multa metalla diūsis coloub̄. Ista p̄t̄
t̄a alba habet uenas decoctas exant niḡ. sic aū
p̄bat̄. Cōmmita p̄ coctionē mē ut arḡti colores
ostendit. iste lapis. de q̄ eriet arḡtū. tolle ex ip
so metallo. fornace em̄ sic sup̄ p̄me cathunt. ⁊
mittis ipsū metallū in canciacum. ⁊ imple carbo
nib; ⁊ sic decoq̄s ⁊ fundes die una. ⁊ dimittis refri
gerare in ipso loco. ⁊ p̄ h̄ tolles ipsā massā ⁊ cōm

29
nues minutati. remittes in ipso camino sic p.
et cum ipso plumbum femininum. In centum libris masse.
plumbi. xv. et eo que sic p. per dies. iii. per hoc erit ipsa mas-
sa. et commune mittes in calidam tantida et effla per. ii. 125
apud adamas nascitur ex cath. **De lapide adaman-**
tia et auricordione in prima coctione masse. per prima
coctam dum extringetur massa omnis in massa extringetur le-
uit. usque autem remanet aliquid paruum aliquid magnum. cui ferrum
non datur. nec aliud quod aliorum lapidum. ipse autem omnis
perualet. solo vincit plumbo. et hoc est potentia plumbi.
Tolle plumbum femininum. facile et molle. et solues. et
iactes ibi ipsum adamantem. partem quam uolueris sub-
tiliare. et lento igni succendes plumbum. et dum ceperit
subtiliari. continuo cum mordace tolle. et in sapone ex
oleo opiens. lenit ac mundissime eo quod sit debet.
est enim fragile plumbum quod unctum et molles plumbum quod plumbum. eo quod
soluat in plumbo. deinde tolle illum de sapone. et in cocti-
a aqua exacuas cum ipso sapone quantum uolueris sub-
tiliare. et mitte in ignem magnum diligenter et exande-
at. per horas. ii. aut. iii. donec candeat totum sufficienter.
per ea tolle et laua. et erit adamas cui ignis non datur. nec

feriendū dissipat. ⁊ laborans n̄ curtat. p̄ quē oīa que
uolueris opari potes. **De echilio tinctio** Conchiliū
nascit̄ in oī mari. pl̄ q̄ in insulari locis. Conchula
⁊ habet in se locū sanguis ⁊ sanguis rubens posfiriz on
tas ex q̄ posfira tingit̄. Colligit̄ aut̄ sic. Tolle echiliū ⁊ col
lige ipsū sanguē cū carnib; ⁊ tolle muria d̄ mari. ⁊ cō
pones in uas ⁊ dimittes. **De posfirio** Tolle salum ale
xandrinū tē utilit̄. ⁊ pone in gabadā ⁊ mitte sup cal
dā bullientē. p̄ moue diu ⁊ mitte residere. Post h̄
cola ipsā caldā ⁊ eragita. ⁊ mitte alia caldā ⁊ aqua. ⁊
ipone ibi q̄ habes tingere. ⁊ coop̄ ⁊ dimitte. ii. dies.
p̄ h̄ cōmoue. ⁊ fac q̄ uisū ⁊ fusiū. ⁊ dimitte alios. iii. die.
⁊ p̄ h̄ eragita similiter ⁊ dimitte alios. vii. dies. ⁊ era
gita die infra duab; uicib;. Deinde tolle ⁊ mitte ali
ud alum. ⁊ facies exinde alia tunctionē ⁊ in eā mitte.
⁊ p̄ tolle urinā mundā ex uino bono ⁊ uirissimis. tol
lesq; ipsā urinā ⁊ spuma semel. ⁊ p̄ h̄ mitte in cacabū
creū. ⁊ tolle ipsū echiliū ⁊ laua leuiter semel in aqua.
p̄ h̄ teres pone in pannos rarios. de laua in ipsa urina
cacabi. p̄ h̄ tolles de sanguine porcino ⁊ de farna. ⁊
ipsū bene similiter lauans. sanguē aut̄ porcini gar

dū libr. ēchiliū .i. .iii. de sangne porci p̄ h̄ lauasse
mel modiciū. i. defrica. mitte in cacabū i fac bul
lire scđo t̄cio. sub eodē m̄ libiā em̄ tinctionis. libiā
ēchiliū cū sangne. id .i. .viii. uncia ēchiliū. i. .iii.

Langnis porcini **De oxiposifronta aporo dimis.** 129

Oxiposifronto aporo dimis tolles t̄ u cacaboz coc
tiones. i. mitte in unū in eadē coctione q̄cqd uo
lueris. t̄m ex alumine. si aū uolueris pb̄ mundit̄
tinguere: mitte in unū cacabū sic p̄ unū. fiet em̄

utcia tinctio eodē m̄ **De posifro** P̄ r̄ em̄ tingt̄ ci 130

triniū. i. p̄ h̄ int̄ in tinctione ubi tingt̄ posifro. **De cris**
orantida. § sparsione. 131

Chriso pandiū puluerē
auri t̄ci sic sup̄ d̄r̄m̄ cū desiccatione arḡti unū.

id .i. pulueris auri. ii. i. i. in parte. i. cōmisce cū cō
positione daufiras. i. dispone inde q̄ uolueris **De argiro**

sanctista. § arḡti sp̄sione. 132

Arḡtū mundiū cōmisce cū
arḡto uiuo. p̄ h̄ p̄ om̄s i ignē i desiccat cū ipso arḡ
to uiuo. deinde tolle ipsū arḡtū i t̄e donec fiat
puluis. cōmisce cū i positione daufira. i. d̄pone ū uo
lueris.

Tolle arḡtū mundiū i cōmisce cū ar
ḡto uiuo sic sup̄ d̄r̄m̄. deinde mitte in calicu

lo. et depone in igne donec eiciat argenti unum p.
h. tolle argenti partes. ii. in unam partem. i. et comisce
ex compositione clausura et dispone **De simria pet.**

Pet que dicitur simria aspice et indomit: oia terens
cum lapides gemasque limant. **De tera limia.**

Tera que uocat limia. que: alba sub posita. nascitur
in petriosis locis. et huius signis cognoscere ea. cum in
fusa fuerit bulliet. et sonum dat stridoris. alium
u. uiride et porphyrium oia tinget. ex berillu et
omachinu. Tera nigra uocat eo que: fusca. nascitur
enim in egipto et africa. et in euclade et in italia.

Hascit enim in humidis locis et in uallibus. ex ea tin-

guat roseu. comixta cum aceto et cocta reddet co-
lorem. et ipse h. reuertit in coccu. **De lapide focario.**

Lapis qui dicitur focari. ex quo etiam tingit. nascitur in
omnibus locis. Est et alii similis dum percutitur emit sem-
illas raras et magnas et rubet et igne colore habens
erantia et dum igne missus fuerit: ut perit in cendi-
t. et colore non mutat. Collectu autem et tritu minu-
tati collecta massa modica. et cum letamine boni
no aut capno. et palea coopto incendes per di-

et in octes donec cūmet ipsū letam in fornace.
 ipsū aut potes coqre. et ceram et plumbū. et p̄q. refri-
 gescent colligit ipse lapis q̄ iā coctū. et in p̄ma pen-
 sione. pensas libr. ccc. in p̄ma coctā. In q̄ mittis
 carbonū cotinos. x. v. m. fascēs de ceda. et dū in-
 gressi fuerint magistri ad opa. et incensa oīa
 dimittes stare ea et refrigerare ut n̄ curiat. si
 plumbū aut ferrū. aut cetera metalla. eo q̄ piger
 fiat. et dū refrigeret cōmune minutati. et in for-
 nace efflat et oparis ex eo. **De lapide fisso.**

136

Lapis fissus nascit̄ in capadocia. asia. hibia. in
 italia. Est enī fuscus et fortis. dū cōmune fuerit in
 uenies in eo uenas albas. et cū incensus fuerit
 fiet ruber. quē alexandrim uocant cathmā. eo
 q̄ efflet utrū. Nascit̄ aut in multis locis et uentosis.
 et enī lapis crepidinosus. **2° in fiat ceramarmor ex**

Lapis gagatis similis gagate. **et de lapide triacho.**
 coloris auripigmenti. n̄ enī sic multū uiridis q̄ dū
 rūpit ignē emittit. et fundit̄ in lammās. p̄pt̄ q̄ a
 lexandrim uocant eā p̄ctm planā. ex q̄ fit cera
 marmor. quē si p̄sas subtilit̄ et mittis libr. de ipso
 lapide.

138
4. n. de auro collon. 4. aq. libi. 6. 4. bis i. tēo facit
bullire. assidue cōmouens i. cōmiscens fiet oca
marmor. **De lapid tēo.** apil tēnas nascit in
uniuersis locis. est enī uiridis fissus fuscus. cōbu
st fiet alb. mittit in cathina in inundatione ar
genti.

139
Caucuce caumenon fit h. m.
Et ieramo mundissimo facies petalas mittasq. in
uticatu ipsas petalas. 4. sulphur uiui tū. 4. iterū
sternerne petalas in cacabo deinde sup sparge sul
fur. ita facias donec impleas ipsū cacabū. Ben
in fornace uitarii posito cacabo. eoq. dieb. in
4. dū refrigescit cōstringes eū in mure. adde alu
m asianū scdm cōpositionē sulfuris. similiter
coopiat ipse cacab. 4. limat eū argilla. 4. pona
t scdm dispositionē pons 4. co. q. t. p. dies. vi. Ipse
aū dū cōstringit soluat caucucecaumen ad gū
ten aureū **Compositio electri.** lectrū fiet h. m. Po
ne. ii. partes argenti. 4. ierami tū. 4. auri tū.
ita u. aurū 4. ieramū eqs pondib. fiant **Gluten auri ad**
De chriso clabo affici. 4. 1. caucucecau **fistulas.**
men. 4. 1. affronit. 4. 1. saponē ex oleo sine cal

ce. 4. 1. uicoli. lot. 11. aceti dimidia. 4. aq. 4. 1. com
nue & comisce semotieram. ceta in unu comisce
& copone modicu ut tepescat gluten de canil
chriso clabi **Copositio** ^{ex plumbo} **litargiri** + 112
ex plübo. aliud au ex argto fit. Copositioneq; ex
plübo fit sic copones. Plübü ipone in cacabo po
ti femineu & molle. & solues illud bene. dem cu so
lutu fuerit: pistillo ligneo frica plübü i cessant.
mitte cinere simili & n desina terendo. q adusq;
facias eu ut puluere & p laues eu aq. Si au strin
gi uolueris eu & fieri spissu: mitte i cacabo l i cabulo
l i caniolos cu oleo & calefactu adumat. & du retri
gescit franges canulos. **Alia copositio** ^{argento} **litargiri** + 113
Copositione litargiri ex argto sic facies. Confla
argtu & illa sordidatio q ereo erit ita cu oleo it
scdm pore copositione. pb au icendit pp fortitu
dine argti. plübiau litargiru ante q soludet in
trat cu aq in brcuminatione testea. Qu aut ex
strinxerit: u uolueris necessariu erit. **Inauratio**
petalu uicru spissu sup ^{musu} **opis**. + 114
petalu etiamtinu ita ut incensu n cohereat.

p^o h^o tolle petalū aureū sup petalā vit^o .i sup petalā
 aurū aliud pone ex utro multū subtile. i m^o
 te utriq; in fornacē. donec indhoet solū petalū
 vit^o. sic eice ut refrigescat. p^o h^o frica faciē ei in ca
 bula plūbea sim rūtata donec attenuet faciē ei
 .i colorat illud. **Tabul^o f^omi^o** **F**acies tabulā de plu
 bo. i tolles fūm^o rā unū. tē bene i aspgē tabulā to
 tā defricam^o semel utriū donec cōfringat pulu^o

145
 146
 degolozatio
 ne musii.

fūm^o rē ad tabulā. i p^o h^o oparis q^o necesse: cū aq.
Ad colorationē aū tolle tabulā i caraxa illa cū
 tati. i tēns cretā argē subtile aspge tabulā
 defrica bene ipsū utriū donec colorēt.

Eraminis mundi limati partes. ii. i alim^o m^o
 aliam in mortario diligēt p^oslati i cōbrati partē. ii.
 cōm^oisceat in calicē i pone ad primas donec effleat
 i cōm^oisceat alim^o cū eramine. ipsā i formā un^osoz
 q^o face uolueris p^o munda urina i sic funde eram^o
 q^o p^oma q^o dē ac sēda inflata retinet colorē. ita p^odet cū
 limaueris i bat^o illud cōtinet colorē. si frangat^o mu
 tile erit.

Om^ois gēma durioris natē. sic i
 cinet i sinaragld. alemandina. carbuncul^o frican

tur isiniri lapide in plūbea tabula usq; dū for-
mā accipiat q̄lē illi cauator dare uoluerit. Deinde
fricat̃ in lotā eīdē pulueris in q̄ p̄ fricabat̃ usq; ad
lenitatē. Splendificat̃ ū uno m. S; iacinet̃ in puluere
lapidis igniarū cōbusti in lamina cyprea. Setere
uero splendificant̃ aut puluere facto de cimolia.
aut ex fragmēto testeo quod sit ex uasis antiquis.
in astula lignea tremuli aut alni.

Ar̄ gēne mollioris nature fricantur usq; ad for-
mam in puluere lapidis arenati sup plūbū. sicut
sunt amethystus. cristallus. onichinus. iaspis. be-
rillus. deinde fricantur usq; ad lenitatē in lotu-
ra eiusdem pulueris. Splendificantur in puluere
lapidis igniarū cōbusti sup lamina cyprea.

utrum ū fricandū ē in lapide arenatio usq; ad for-
mam. deī sup plūbū in puluere minuto lapi-
dis arenati usq; ad lenitatē. deinde sup hastu-
lam lignea in confricatione teste antique fit.
in cote cū aqua. nouissime in cimolia splendore
accipit. 4h in hastula lignea.

Frangitur isiniris lapis malleo sup incudē du

rum in puluerem minutū. ⁊ fiat tabula de plū
bo. que conficitur sup scāmū lignēū. ⁊ puluis il
lus lapidis sup illā aspigitur. ⁊ in eo qualiscūq; gē
ma formanda: fricat cū aqua usq; dū formā accipi
at quā ei cauator dare uoluerit. demū sumit idem
puluis ⁊ lauat ex eo q̄ minutissimū fuerit. sup al
am laminā plūbeā ponit. ⁊ in eo quelibet gēma
fricat usq; ad lenitacē.

Sumit lignū grossitudine minimi digiti. longitu
dine palme unius. ⁊ in ei summitate pyr calida myr
ta cū regulatā ponit. q̄ mixtura duas partes pul
ueris de reglā. ⁊ terciā picis habē debet. in qua p
ea calefacta gēma q̄ fricanda: sic ponenda: ut
ad hereat.

Erit puluis lūmatura
terit cū aceto in eneo mortario cū sale ⁊ alumine.
usq; ad mellis spissitudinē. aliq̄ p aceto aqua utunt.
deniq; bene purgatū ferrū ⁊ leuit calefactū hac
mixtura inungit. ⁊ fricat donec colorē eris accipi
at. tunc aqua abluit ⁊ sic est l' argtū deaurat.
⁊ calefactū recedente unio argto sic mos: ut splen
dore accipiat ferro defricatur.

lumen rotundum ⁊ sal quod gemma uocatur.
 ⁊ calcantum ex aceto acerrimo teruntur in ere
 o mortario hñ ferrū purgatū cū ferula ⁊ alia
 quabbet molli hastula defricatur. ⁊ cū crassimis
 colorē habuerit: ex tergit ⁊ de auatur. ⁊ deinde
 ex fumigato argento uiuo aqua refrigeratū usq;
 ad splendore. ferro ualde plano ⁊ limpido defri
 catur.

athinte cōpositio.

Eris mundi libr. .i. calcitarin. .z.
 ii. affronitri. .z. .i. sulfuris. .z. .i. hec oīa mittes in ca
 lido ⁊ soluantur in uinū ⁊ coquantur donec cōbu
 ratur etiamen ⁊ calcitarin. ⁊ leuat ea que rema
 net cathina.

quān

ita fiet.

Qui partē. .i. plūbi par
 tē. .i. triti niri. .z. .i. calcitarin. .z. .i. affronitri. .z. .i.
 cōmixta ⁊ cōbusta cōmiscet cū aceto ⁊ reponet ad
 solem. sicca ⁊ tere *an* **fiū sic fit.** **T**olles plūbū mol
 le ⁊ solues in uase testeo forti ut sufficiat triturā.
 tolles pistillū ⁊ mittes carbonēs cū cinere super
 plūbū prius quā refrigescat permoues illud cū
 pistello lenit ⁊ bene donec attenuēs ⁊ subtilies ip
 sū plūbū. p h mites in gabata lignea ⁊ delatias.
 deinde cōponas in cacabo nouo cū sulfure ⁊ deco

ques per dies. iii. **pandii cōpo** **P** ^{sitio.} sumichin partē. i. cinnabarin partē dimidia. tere in mortario marmoreo bene. post contritionē autē mitte ex aqua in qua coquitur iecio collon. et fiet pigmentū pandii. **Alia.** I am partes. ii. cinnabarin partē. i. spumichin partē. i. quiani partē. i. lulacm partē. i. **Alia.**

Quianon sol. iii. spumichin. z. i. nitri partē. i. calcitarin partē. i. **Alia.** luminis partē. i. sulfuris uini partē. i. nitri partē. i. **Unctio ut** ^{prassina.} **T**ere utrumque bene. et delinaturis eris mundi. z. iii. mitte in librā utri et decoques per dies. iii. **Alia.** utro bene trito ad librā eius adiciant eris limaturis. z. ii. aluminis eggi pti. z. i. et decoques per dies. iii. **Unctio lac** **I**n librā utri mitte stannū. z. iii. et decoques per dies. ii. **Unctio**

sanguinea. **I**n librā utri mitte cinnabarin. z. iii. et decoques p. ii. dies **Unctio** ^{rubea.} **I**n librā utri mitte psimichin. z. ii. et decoqs p. dies. vi. **Unctio alithia absq** ^{igne.} **I**ngues subciles yitreas et ungues dractea aname mignemmis. et fiet ^{in coloy.} **Unctio** ^{rubra.} **I**n librā utri theaspis terra. z. ii. et decoqs dies. iii. **Rubeū.** **I**n librā utri caucucecaumen. z. ii. **animumus de da** **Unctio.**

Amor aque libr̃. i. napte libr̃. i. sulfuris. unu libr̃. iii.
pictis aride ⁊. iii. lac ferri libr̃. i. ⁊. Ista oia arida
tere bene. ⁊ cū liq̃dis puluere subtilissimo facto.
cōmiscce. ⁊ una hora coque ⁊ fiet ignis. ⁊ non sc̃dm
priorē uirtutē. ⁊ modice nūi. **De lapid olipio.**

apis olipi nascit̃ in petrosiis locis. ⁊ ⁊ duoz color
niger habens guttas albas. p̃cussus sole sic sulfur
ignē emittit. **De lapid flauo.** Lapis flauites nascit̃
in terra nigra. dū aū a sole p̃cussus fuerit infusus
fiet piassini. ex q̃ nascit̃ p̃ssini color. **De lapid rubeo.**
apis rubeus nascit̃ in diuersis locis. de q̃ i monta
rui in quo aurū terit̃ fiet. **Cōpositio lulacis.**

Clores caucallide. ⁊ flores elini mundi. magna
uiole duarū sup̃dictarū. i. de uiola maiore partē. i.
de minore partē. i. Magna aū tale n̄ sc̃dm cōpositi
onē lazuri in h̄ tantū cū aqua. de lilio aū ueneto
maiore partē. i. ista imaginata fiant. ambo in unū
detrita utiliter ⁊ reponatur in uase uitreo uno.
imaginata duo. de uiola enī minore. facias semoti.
magma. ⁊ de lilio ueneto maiore. semoti facias mag
ma. Deinde caucallide ⁊ elini singloz partes. ii. ⁊ de

107
uiuola minore partē. i. ⁊ de maiore partē. i. alii
minis egypti spumati in libr de magna. iiii.
specierū sol. ii. saponis ex arungia sine calce.
z. i. Ista decoques modicū. ⁊ tere guati ex nerui
ati libr. i. ⁊ cōmisce guatū cū coctione magna
tis. ⁊ tere diligent donec puluis fiat ⁊ repones
ad solē ut siccet. Istud ⁊ lulacm leue ⁊ lazuricunta
⁊ boni coloris non habens pessū. quia ex florib⁹ ⁊ cōpo
sitū. **Cōpositio** Flores neulacis quod grece taphia
lazurina dr. alii camelionta uocant. colliges ⁊ repones. de
inde ungue manū tuas sapone cotto sine calce
⁊ defrica inter manū tuas ipsos flores. ⁊ repones
in uas. Post h iterū unctis manib⁹ ex ipso sapone.
eosdē flores defricas diutū. ⁊ iterū repones. ⁊ h
facies donec ipsi flores consumant. Post consum
mationē autē floz collectā confectionē coopi dili
genter in uase in loco calido donec eā ueneti
coloris esse noscas. Cū autē ueneti fuerit n̄ opies
illud nisi tantū panno. Demū sume folia uiridia
de uiuato ex neruiato ⁊ decoque cū urina expu
mata donec soluant predicta folia. ⁊ tam diu

coque quo ad usq; consumetur urina. et pingue
 cat ipsa coctio. et mitte refrigerare. deinde sume
 de floribus neulacis libr. iii. de cocto autē guato
 libr. ii. de cinabarin dimidia. 2. et comiscetis
 tere mundit. et trita coopta in mortario stare p
 mitte. deinde ostreas diligentē mundatas intus
 et foris. et lotas a sordib; ilimo ponas in cacabo no
 no et decoq; usq; ad puluerē. et refrigeratas tere
 diligenter semoti tollis ex ipso puluere libr. i.
 et uram mundū mitte in aliā urina dispumata
 terens diuti donec turbet et uiridescat urina. et
 ex eo comisce in pou mortario cū supradictis specie
 bus. et bene defricans reponē in uase nouo ad so
 lē una die. p̄ ea cooptū uas oblimes diligenter.
 et pones in fornacē ut trahi supiorē die. i. et eriet
 lazurin.

Flores neulacis cū sapo
 ne fricatos ut sup̄ dixim infunde in urina spuma
 ta. et uase coopto pone in letamen ut fragidet.
 Similiter folia guatti infunde in urina spuma
 ta et reposita in letam. cū fragidauerit. eice de
 ipsis i mortario auferens ex ipsis oīa nerua.

¶ tolles ex ipso guatto libr. i. ¶ de flore neulacis
libr. ii. ¶ papaueris .ii. ¶ compta tere. addens
cinnaberin .z. dimidia. uarin. .z. dimidia. urine
erpumate. .z. dimidia. tere diligenter. ¶ mites
ineacabū nouū. lento igni decoq; donec cūmet
¶ pinguescat ¶ fiet lazuri modicū posthirona.

Tolres neulacis infunde aceto
¶ compositos in uase coopto ut p̄dictū .z. pone in le
tamen ut fragident. Similiter guattū ex
neruatū tere diligenter in uase nouo ac
to infusū opies in letamine donec fragident
ipsa folia. post ea sume de guatto librā. i. de
lacea decocta in urna spumata .z. i. ¶ ex flo
re neulacis libr. i. de puluere ostree munde
¶ lote sic sup̄dictū .z. iii. his oib; in mortari
o tritis. decoctione herbe celidonie quā in
urinā coxeris libr. dimidia. adde ¶ croci .z. i.
Oīa trita in uno uase coopta ¶ in letamine
die. i. posita tolles. ¶ ad solē siccab ¶ uteris. **lazu**
rim aerii. Tolle florē de neulace ¶ defrica
cū sapone sic sup̄ docum cooptū in uasere

pone in letamine. Similiter facies de guat
to eneruato. 4° dies cū putuerunt. tolle
de neulace 4 guatto .z. 1. 1. terens subtilit
in mortario addens spumichin mundi .z. 1.
4 lulacin confecti 4 mundi .z. 5. cinnabarin .z. 5.
4 urine expumate cū uitolo trito .z. iii. urne
ne aū libi. r. 4 p^o q^o residerit uitolū tere ipsū
urinā in mortario q^ontū sufficit 4 cōmixturā
dimitte residere. 11. dies. post h^o tolles urine
expumate munde libi. iii. galle tte. z. 1. cōmis
cuis dimitte infunde die. 1. deinde mitte
ex ipsa iotta libi. 1. 4 ita bene dimitte reside
ad solē. 4 fiet lazurin aeruū. *Ite aliud.*

olle lazurin p^omu .z. 1. cinnabarin .z. 1.
cōpone ut supra. *lazu^{nei colant.}rin in car* **P** spumichin
mundi tti libi. 1. lazurin .z. 1. cinnabarin.
z. 1. cōpone ut sup^{lunzonta.} *lazu^{nei colant.}rin in me* **S** uime neula
cis flores unctos ex sapone ut sup^{lunzonta.} monstrati
z. libi. 1. 4 pone in letam. 4 guatti 4 neruati
cū sapone ut sup^{lunzonta.} cōpo fuisti. atq; in letami
ne macerata libi. 1. p^o ea tritis in mortario ad

de cinnabarin. z. i. herbe licie ex cocce que co-
quenda : cū urina expumata. donec ueniat
ad. iii. partē .i. donec pinguescat ex ipsa pin-
guedine trita libr. i. h. oīa cōmyrta pone ad so-
lem et fiet lazurin medinizonia. **Alia lazurin.**

Cinnaberin : i. siricū : i. lacce coctionis t. i. lac-
ca aū coquitur sic. Lacca subtilit̃ t̃a coq̃ in urina
expumata bene lento igne. et ex ipsa coctione
sume libr. i. lulacin sol. i. et trita similiter dimat-
te residere et siccari ad solē. **Item.** cinnabarin
z. i. lulacin. sol. ii. psimithin. sol. i. t̃a bene sic-
ca ad solē **cōpositi.** **E**x succo floz papaueris ex-
pressi. z. i. cinnaberin. z. i. lulacin. sol. i. h. oīa
cōmyrta et trita sicca ad solē.

Cinnaberin uermiclin libr. iii. uermicli ter-
reni qui in foliis ceri nascit̃ libr. i. de coctione
lacce sup̃dicte libr. i. urine expumate. l. r.
et sup̃tū utrūq; uermiclin subtilit̃ tritū. mit-
te in cacabū in ipsa urina in lintheolo raro. de-
laua uermiclin in cacabū in q̃ urina decocta.
et iterū tere coctū et de laua in urina cacabi

sic facies donec consumet cocculus totus. deinde
 coques diligenter cōmixture illā. et exagitas. Itē.
 sume ostrea mundā. bene lotā. et mitte eā in
 pinnatā bene coopertā. ponasq; infurnū donec
 refricet. et p̄ ea tere subtilit. atq; ex ipso pulue
 libr. iiii. mittas in coctionē p̄dictā bulliat be-
 ne usq; in tertio. Deinde repone ad solē ut
 pinguescat. **Pandius.** Mitte uermictm librā 175
 .i. coccarin libr. .i. Loccarin nascit sic sup̄ dictū
 .i. in foliis cerr. cinnaberm. .i. lazurin p̄mi
 .i. cōmiscees tere diligenter in mortario et
 mitte de urina expumata libr. xvi. coques in
 cacabō nouo donec addimidia partē ueniat
 ipsa urina. p̄ ea pisa gna cū cinnabim trita
 in lintheolo delaua sic sup̄ continent donec
 consumet. **Itē pandi.** Vermicti libr. s. de alio 170
 uermicto. .i. si. psimithin. .i. si. lazurin. .i. si.
 h̄ diligenter trita mitte in cacabū cū urina
 dispumata libr. x. et mittens in lintheolo ra-
 ro cocculū delaua in urina. et iterū delaua do-
 nec expenda. et cocculū decoques donec ueni-

at urina ad dimidia partē. ⁊ repones ad
solē

Lulacin libr. .i. cinnabim. libr. .i.
psimithin. libr. .i. ficarin. .i. ii. h̄ oīa trita
cū aqua tepida myrta pones ad solē donec sic
centur.

Lulacin libr. .i. cinnabim pncipat
.i. lazurin. libr. .i. ocrea mundissima libr. .i.
anul libr. .i. h̄ oīa bene trita ⁊ cū aqua tepida
myrta defricans pones ad solē donec siccant.

Lulacin .i. iii. psimithin. .i. iv. **L**ulacin
libr. .i. quiani libr. .i. psimithin. .i. **L**ulacin
.i. i. ficarin. .i. i. quiani. .i. i. **Q**uiam. .i. ii.

psimithin. .i. dimidia. cōmyrta tere cū urina
despumata quod sufficit. pone ad solē.

Quiam. .i. i. ficarin. .i. i. ocree. .i. ii. oīa trita cō
miscet cū urina despumata ⁊ repones ad solē.

Quiam. .i. i. de puluere caucucecameni triti.
.i. i. ficarin. .i. i. ocree. .i. i. oīa trita ⁊ cōmyrta
cū urina despumata pones ad solem.

Cinnabim libr. .i. herbe lucie coctionis. .i. i. cro
ci clari mil. .i. i. ficarin. .i. ii. quiani. .i. i. oīa
trita cōmiscet urine expumate ⁊ sicca ad

solem. **Item.** Cinnabim. $\frac{1}{2}$. vi. et nocta coctionis
 laccæ. $\frac{1}{2}$. vi. croci. $\frac{1}{2}$. vi. oia trita et comixta re
 pones in uase uitreo ad solē p̄ diē donec sicce
 tur. et p̄ noctē collige apud te. **Item.**

Cinnabim. $\frac{1}{2}$. i. incausti speru. iii. $\frac{1}{2}$. i. teres et cō
 mices. repones in uase uitreo. pones ad solē
 et de nocte colliges. et ita facies donec siccet. **Item.**

Cinnabim. $\frac{1}{2}$. iii. psimithim. $\frac{1}{2}$. i. ista teres bene
 in mortario et comices cū urina expumata.
 et teres in uase uitreo q; in uase repones et coo
 p̄ p̄ in letamine p̄ dies multos. **Item.**

Terre uiridis. $\frac{1}{2}$. ii. cinnabim. $\frac{1}{2}$. i. trita cōmis
 ces. ac repones quē admodū et p̄mū cōmixta
 cū urina expumata. **Item.** Terre uiridis. $\frac{1}{2}$. i.
 cinnabim. $\frac{1}{2}$. i. psimithim. sol. ii. ista teres in
 mortario cū urina expumata. et repones in ua
 se uitreo. et pones ad solē ut p̄ us. **Item.**

Terre uiridis. $\frac{1}{2}$. i. ocre. $\frac{1}{2}$. i. cinnabim. $\frac{1}{2}$. i. trita
 et cōmixta oia cū urina expumata mices in ua
 se testeo. et opies in letamine p̄ dies. **xx. Pandi ocrei**

Ocrei munde libr. $\frac{1}{2}$. i. cinnabim. $\frac{1}{2}$. i. coloris. **A**

184 ficarum sol. iii. oia trita in mortario comiscees cu
urina expumata et repones in uase uitreo et repo
nes ad solem donec siccet. **Item.** Lulacin. qan. cin
nabin. lacca eqs pondib' trita et comixta ponet
in uase uitreo et repones ad sole donec siccet.

185 **I**otta decoctione conchili. **Item.**
sirici mundi. .i. oia trita in mortario modica uri
na comixta mitte in uase uitreo ad sole. **Item.**

186 **I**otta echili. iotta de lactio ana. .i.
teres pinu. .ii. cinnabin. .i. p h comiscees iotta
echili. et iotta lacce et repones in uase uitreo
ad sole donec siccet. **Item.** **I**otta echili.

187 .i. cinnabin. .i. croci. .i. iotta herbe lutee
.i. iii. oia decocta in urina comixta pso ser

188 **C**innabin. .i. iotta echili. .i. **Item.**
coctio rubie. .i. coctio finisci simul. teres
pinu cinnabin semoti. p h comiscees oia. et re
pones in uase uitreo sic et cetera. **Item.**

189 **T**olles iotta rubie. et addis galle. .iii. tesq. u
liter. tolles et iotta rubie. libr. ii. et mittes in
uase uitreo cu ipsa galla tra et dimittes p. ii.

40
dies infundi. post hec colas ⁊ addas calcita-
rim. z. i. cinnabarin. sol. ii. utriūq; teres ⁊ mit-
tes ea cū sup dictis reb. ⁊ decoques donec ueni-
at ad. iii. partē. **Cōpositio uiridi incausti.**

ccipe grana matura arboris capfolii h. ⁊ an-
glice gaterii ⁊ in mortario bene contere.
post in uino diligent fac ebulli. ferrū eru-
ginatū decoctioni simul adiciens. hoc est
uiride ⁊ fulgens incaustū. quod si uis pan-
nū uel cornū uiridē habē. pincello hinc de
sup illine. Si uero uis ut nigrū sit. adde hu-
ic cōpositioni solito atramentū. Quod si uis
istud uel aliud aliqd incaustū facē ne decur-
rat. gumā cini t. primi in decoctionē pone
⁊ simul coque. **ad dēpand. iured.**

Accipe herbā q. dī greningpert ⁊ ebulli be-
ne cū ceruisia aut uino. adeo ut ceruisa
crocea sit de hba. ⁊ p. ea cola. dein puluerē
de uiridi greco mole cū ipsa ceruisa. ⁊ tan-
tū pone de ceruisa ut satis sit. p. ea stet in bac-
cili t. cupo uase cont. solē ad maturandū.

Lamina cupri habeto et subtile puluerē de
smeril. et cum aliquē lapidē secare uolueris fer-
rā tuā parū humectab salua tua in medio
et puluerē supponas tenendo fortit. s. uita.
et ferrā adhibeb ferrando lapidē. h. m. polies.
Pone puluerē de smeril sup tabulā plūbeā.
et parū de salua humecta. et paulatī tritando
sepe respice. s. ne cūsumat. Secatū hoc m. colo-
rabis. Bisū cauculū tam diu crema. donec i
puluerē redigat. sicca ad diē. inde fac pulue-
rē subtilissimū. uel de leui pumice. uel de
cristallo cremato fac subtile puluē. et ten-
de corduan sup tabulā. et cum puluere et spu-
to tuo sup corduan fricando lapidē colorab.
Si pumice non habes. de antiq. laterib. unde
scutelle fiebant fac puluerē. qui tantundē
ualet. uel cū cupero filo sine detrimto colorab.
Quia non uualta lion nascit
enī i locis humidis. Hascit enī ex rore estiuo
tempore. colligit aut sic. Tollens colliges eā
repones ad solē donec siccet. p. q. desiccabit

tes bñ. dernde tolles cocleā marinā ma
iorem ⁊ lauas bñ. ⁊ terens mittes ex ipsa
coclea libr. xxx. de uualtalasion l.ii. sapo
ne libr. x. lazurim. ℥. iii. de sapone aū
ex oleo leuit cocto partem. Oīa cōmixta
& tta repone in uase nouo testeo ⁊ opi
de letamine ⁊ dimitte dieb; lx. **Quia aū**

Perpensū ante cōmixtionē **nascit sic.**
specierū marinarū tū bñ cōmises
scdm mensurā coctionis. Rani libr. i.
psimichin. ⁊. i. ista tta ⁊ cōmixta cum
urina expumata. Rani l. i. cinnabarin
⁊. i. h tta misce cū urina expumata. ⁊
oīa exposum ex tēris. maritimis florib;
uel etiā herbis ita exposum uirtutes uel
opaciones earū. in parietib; lignis. linthe
olis. ⁊ etiā pellib; ⁊ oib; pictorū instrum
tis. ista memoram omniū opaciones. qui
in parietib; simplicē. in ligno cere com
mixtū suscepit lignū simplicē cū unc
tione collon cōmixtū. In pannū ū ce

re cōmixtis colorib; In pellib; unctio colloni
cōmixtū.

Primū metallū ex q̄ fit au
rū trā rufa est. amoydis subrubicunda
pp aduxta stantē illi trā est 14 7 alia simi
lis. 7 dū incendit. p̄dit colōrē. 7 n̄ ē arenosa
sic illa p̄or. Nascit̄ in solanis lucis ea trā 7 ta
le ē metallū auri. Metallū ū argēti uiride.

Metallū aū erant̄i p̄t̄: uiridis. q̄ dū p̄cutit
cū p̄repolo ignē emittit. Auricalci aū p̄t̄:
melina. 7 eodē cū ignē emittit. Metallū Lapi
est colōre ipso garizon.

Plūbū aū: trā fusca.
lapis aū q̄ in ea inuenit̄ uiridis. **H**arenarū
unde uitrū metallizant̄. ē enī lapis uitrei
colōris.

Vitriolū unde fiet trā ogzof s̄ cū
ēte ū ūno tēpore guttā colligit ipsā 7 decoq̄t
ex ipsa trā fiet calcitarin. q̄ aū arida uic̄

olū. **A**luminis aū metallū: trā florens.

Eta
rim trā: alba facit̄ ad p̄sanchū.

Sulfur ex
trā nascit̄. 7 ipse incendit̄ loc̄. coctū aū ex

trā sulphurea oleo myrta coq̄t̄.

Nitrū: sal
q̄ nascit̄ in trā. fiet in linas in tēpore cauac̄.

S

le

u.

Q
en
te

Sal scissis nascit^r simili^r. **A**fronitru^u u^o nasci
 t^r in loco nit^r pri^o q^u gelet. cōponit^r aū^o 7 ali
 ud ex nit^r. p^rncipale aū^o spuma alba ut nix.
 Cōpositū^u u^o p^r fuscū^o habet tñ eandē uir
 tutē. Terra sulphuritana in eodē loco u^o
 sulphur nascit^r. **A**rgentū uiuū nascit^r ex
 tra. Nascit^r 7 aliud ex metallo argenti in
 conflatione. **A**uripig^r mētū metallū^o t^rre.
 gleba^o natat. q^u in cipro insula inuenit^r in
 metallicis. colore sub auroso int^r h^o uenas
 descissas ut aluū scissū. 7 in modū stellarū
 fulgentes. **P**rassin^o t^rra^o metallizans. **L**ulax
 cōponit^r ex t^rra 7 herb^o. **L**azurū cōpositū^u.
Quan^o cōposit^r? **F**icarin cōpos. **I**arin erami
 nis^o flos. **P**simichin plūbi^o flos. **O**crea t^r
 ra^o pandia. oīa colores. oīa cōpones. **C**aūce^{cu}
 caumenū ex eramine fit. **C**innabarin
 ex argēto uiuo fit. **S**iricū fit ex psimi
 chu. fit 7 ex plūbo. Cōposita herbarum
 t^rre. 7 lignoz^o. **C**hrisocollon arbor^o n^o al
 ta. melinū habens int^riore lignū.

Neris cortices 7 frutices **C**ilicine cortices.
Melie cortices **A**lmi cortices **C**else cortices **H**ec oia
tinctiones sūt. **R**ubina filuatica lura; **M**ono
closus galla glandis; **D**rantalasis dissobo
gaitzo arena; **R**esing oīs spēs ex pino &
sapino coq̃tur. **P**ice recocta pecola semel.
Cedria ex ligno coquit̃ cedrino. **M**astice ex
lentisco nascitur. **Z**igea ex zigeo. **G**ūma
ex atrinia. **S**ecunda gūma: ex amigdala.
Limeleon ex semine lini sicut oleū ex oliua
fit. **O**leum lenticiuū ex lentisco. **C**olluū ex
mani. **C**ondiliū ex mari. **S**al ex mari fit.

Orne aurū purū
cūlibet pondis. ōmī argento similiū pu
ro eidē tñ pondis densū; parte sui. xxiii.
& insup. ccxl. qđ ita pbari pot̃. si purissimū
auri libr. cū eque puri argēti simili ponde
sub aq̃ cferat̃. xi. denarius. i. xxiii. 7 ccxl.
sui parte aurū gūi argēto. l' argētū leuū au
ro inueniūt. Quā pp̃t si op̃ aliqđ inueneris
formatū cū argētū p cōmixtionē inēē uide

atur: scireq; uolueris qntū auri qntūue in eo
argēti cōtineat. sume argētū siue aurū. & exami
nato inspectione ponde n̄ mū pensante mas
sam de uiculis metallo fabricato. atq; utrūq; op
scil ymassam stante lancib; imposito. adsq; in
mergito. Si argētea fuerit massa q̄ fecisti. op
p̄pondabit. Si aurea fuerit. allenato ope. aurū
inclinabit. h̄ cū ita fiet ut q̄ partib; inclina
tur aurū. totidē partib; sulleuet argētū. q̄ q̄qd
in ipso ope fuerit. sub aq̄ p̄ solutū pondis ad au
rū p̄p̄ densitate p̄tinet. q̄qd autē leuitatis
ad argentū p̄p̄ raritate cōferendū; Aut hoc
facili possit aduerti. cōsidare debes cā in grauita
te auri q̄ in leuitate argēti denarios xi. signica
re librā. sic p̄ma lectio n̄s hui fronte p̄fixū;

Sume duas partes ^{1. argēti} alimenbur. ꝛcā eris. 7 ali
^{1. sulfur.}ud tantū alq̄briz. 7 aliqd̄ mai ymitte in for
nace in canidm̄ ut assec̄. ꝛcē paulatī misce sup̄
dicto alq̄briz cū fuerit bñ assatū 7 misculatū
exthe foras & mitte in rigellū aut in quīs loco.
& si calidū p̄cute ut extenuet. & dimitte frige

195
cōpositio
in gelli ad
aurū.

ci. Postea sup incidē cū tudone .i. martello
diligentē frange minutissime ut puluis
fiat & mitte in coculā p̄ea d̄tēpa ^{.i. burrago} acinōar cū aq.
& cū h̄ distēpa nigellū ymitte ubi uis. & desup
natū puluērem asperge & mitte sup carbonē
usq; q̄ bñ curret. & ubi n̄ uis ut curret. mit
te cretā distēpatā ualde subtilē. ita factū ex
t̄he de fornace ut frigescat. & cū lipsatōrio ace
rimo lipsa s; sepe aliquñculū sup carbonē cale
fac. & ita usq; q̄ bñ se habeat. p̄ea rade nigellū
usq; ad alim̄buz. & iterum lipsa ita ut melius sc̄y
dimitte. **Item nigellū ad almenbuz.**

Sime alim̄buz & aliud tantūde eris. & tantū al
q̄briz. q̄ntū pensant inē alim̄buz y et. & fac ut
sup dictū; de auro. **Itē ut sup̄ ut colorē habe**
Sime urina & aceti modicū & allū bñ t̄p̄ & ar
alq̄briz ut estrinas & similit̄ misce in concham
ereā. & ibi mitte .ii. laminulas unā de cup &
aliā de arraz. i. plūbo. & cū bñ ferbuerit ex
t̄he & intingue in aq. frigidam ita ut fan
dū n̄ tangat. s; sepe mitte y trabe usq; q̄ bene
coloret. **ut dulce fiat aurū ita fac.**

44
Mitte aurū in canulo in fornace. & misce cū eo alq
bitz & cinear & simul cōfla & fac rigellū & mitte in
salē. p̄ ea in aq. & opa. **Itē si uis aurū ponere in pellē.**
Si uis aurū ponere in pellē. mitte antea clarā de
ono. ii. aut. iii. uices. in almbuz. iii. in aleazir
vin. **Si uis colorare almbuz.** Si uis colorare

209
almbuz. sume acetū & salē & simul misce & ibi
infunde almbuz calichū. p̄ ea accipe carbonē
tōs & ipsa cū panno aut cū setis. **Si uis nettare**
Sume duas partes eris. **eram aut auricalcū.**

& etiā stagni. cōfla simul in fornace & bñ mis
ce. exche in ut frigescat. & in fac puluere
subtilissimū sup ferrū aut sup petrā durā
ipsū puluere misce. cū oleo n̄ nimis rarū
nec spissū. & ex h̄ unge unctam eris aut
auricalci. & sup asperge puluere natroni &
mitte in ignē ut caleseat. & cū fuscello fri
ca ut bene conectet. **Congrio auricalci.**

212
Arroni denariū. i. penso. Crea uini assā qn
cū estimas boas. denariū. i. penso. cū aqua
cōfice & in line auricalcū p̄ ea sup sparge

puluerē stanni assi. p̄ea sub² carbonēs in for-
nace calefac sic aurū usq; q̄ bñ conecet. **De**

203 **S**apone partē .i. resine **stagnō cū iunctionē.**

pini partē .i. natrī partē .i. borax aliq̄d ex
h ungue stannū & leuic² calefac sic scis usq;
q̄ conecet. & calichū in aq̄ merge. **De auratio**

204 **facilis.**
Accipies lammās stagnēas cōtingis aceto & alu-
mine & cōglutinab² glutine car² meo. dein su-
mis crocū & gluten purū .i. p̄spiciū & lipidū
infund² aq̄ cū aceto & limatīs igne leui coq;
cū effluxerit gluten. inunge stagnēas lami-
nās & apparebūt t̄ auree. **ad gluten stann.**

205 **D**uas partes grangis & t̄ciā resine. & limatā
stanni parit² mixta si leuic² cale feceris ad ig-
nē solidare potis. **In auratio uale nigri in pin-**

206 **E**ris rubri & plūbi partes eq̄les cōfla & aspege
sulfur uiuū & cū fuderis pacē. ut refrigēt.
mittis in mortariū. t̄is. adicis acetū & facis ac-
tū de q̄ scibit². pinguedine & scbe in auro
& argēto q̄ uelis. & cū refrigerauerit calefa-
cito. & erit in pistatū. Conflabit² autē ita.

Carbonē sculpis. ita mitte argentū & es con
fla. & cū liquēit ad mīscē plūbū. dein sulfur
& cū mīscueris diffunde. & fac ut p̄dictū. **Inductio**

Petala fiant de stanno. **graurationis petalarum.**

fiant autē sic. Solues bñ ipsū stannū & fundes
paulatī in marmore & facies petala subtilia t̄
cū malleo. & pones sic cōpetala. & decoques her
bā celidoniū. ex ipsa coctione mitte uncias. iii. o
er libr. iii. auripigmenti libr. i. **unctio stagnet petale.**

tolle croci mundi unc. i. pigmenti optimi fissi
unc. ii. mitte gummi dimidiā & lineleon unc
dimidiā. & aq̄ pluuiālē aut dulcē. cōmīscē ut
bulliant simul cōmīscē cōfectiones bñ terens.
tollensq; cū spongia unguet ipsā petalā. & cū
desiccauerit. secōdo unge. & desiccata cū omichi
no defrica ut splendeat **aurū pbatū facere.**

Eris partes. iiii. argēti. i. simul cōfla & adice
auripigmentū n̄ ustrū s; crudū. eundē partes
iiii. & cū calefeceris finito ut refrigeret.
& mitte in patinā. obline argilla & assa do
nec fiat cerosa. tolle & cōfla. & inuenies ar

gentiū. Si autē multū assaueris fit eliditū. Si
partē. i. auri adieceris. fit aurū optimū.

**De solidatam de argēto. ii. denarios pensante
miris de argēto. & ii. de grammis. & una medall
de stanno. Ad solidaturā argēti n̄ boni.**

Accipe de bono argēto. iii. denr̄ pondantes.
& i. obolū de stanno. Ad bonū argēti soli
dandū mediū oboli.

De cōmixtione puri & fortissimi xkxk. cū
iii. qbus. tbmkt. cocta mei negociū uas fit
aq̄ q̄ accensa. flammans incōbusta seruat
materiā. **De planitie seu altitudine mensu**

In p̄mis orthogonū. h̄m cōpones. Tres ungu
las planas & rectas facies. p̄mā. in unciarū
p̄pedū seu ulnarū. Scđam. iii. Tercia. v.
Illa q̄ tū m̄surarūz in altū dirigas. Illā q̄
iii. in planū colloces. Illā q̄. a summitate illi
q̄ in altū dirigis usq; in summitate illi q̄ in pla
nū collocat deducas. Sic anglati ille t̄s ungule
cūiuncte orthogonū faciunt. Virgla autē directi
uocat cathet. Collocata. basis. Deducta. y pote

46
musa. Demde baculū accipias cui altitudo usq;
ad oclm cui pueniat. hunc orthogoniū in me-
dio basis effigias. pmodū oclm anglo opponas.
in q iungunt basis & ypocemusa. Intuitū q;
ad illū anglm dirigas q iungunt ypocemusa
& cathet. & pgrechiendo ac regrechiendo tā-
diū pambules. qusq; intuitū scdm estimationē
angulū ypocemuse & catheta iungat sumi-
tati illi rei. cui altitudinē qris. h expleto. ab
eo loco in q cē stas. usq; ad pedē rei illi metire
spatiū areę. Ex h spatio qrtā partē subtrhe.
Reliqs tres partes supaddita baculi mensura quē
in manu tenebas. p altitudine teneto. h autē
caute uidendū. ne in aliq partē declinet ortho-
goniū baculo supposito. & ut declinatio dephe-
di possit. a medio ypocemū pendiculū demittito.
h si mediū basis tetigerit. nullā declinationē
orthogoniū ēē scito.

De lapide ortho t orebo.

Lapis orthus quē uocant alexandrinū cathmia
nascit in humidis locis. est autē facil adpsandū.

¶ 4 mger. ingredit in solidatā argenti. **De lapide
satriathe.**

Lapis atachis quē uocant leopandū. Est enī trā p̄ssim
nus in q̄ nascit̄. Crescente autē trā & reflōente
florē albū rotundū q̄drū. acutū gignit. p̄stīn
git eū & fiet lapis. florē cōstīngit trā ipsa p̄ssima
& fient petre. Alię aurei coloris. melini. alię pan
dij. alię candidi. Que dū p̄cuisse fuerint. emittūt
ignē. & exip̄sis egredit̄ argentū uiuū. Apli in se
& maio excalescente trā abundantes flores ca
uas humidū locū usq; ad gemelū. 7 discoopies
trām. 7 inuenies flores uetēs duratos 7 adheren
tes trē factos lapides. Alii enī flouerant 7 indur
auerant 7 trē n̄ adheserūt s; remanserūt ut mar
garite eo q̄ n̄ coniunxerūt cēp̄. Alii florūt cō
petenti cēpore sic nix alba. q̄ cū inuenieris. ita
leua cū uana trā 7 florib; & mittis in pila mar
morea. & cū impleueris mittis aq̄. 7 misce bene.
& trā q̄ in ea; iacta fueris. 7 remanet argētū uiuū.

LExiet & de metallo argēti q̄ndo inchoat accendi
p̄currit 7 colligit̄ illud artifices. **De lapidē fumice.**
Lapis fumice nascit̄ in uniuersis locis. tē ingredit̄
in caccabū nouū. & in fornacē figuli mittit̄. & co

41
q̄ bene ꝛcoopit̄ diligēt. ut n̄ ingrediat̄ aliq̄ in mū
dicia. p̄ h̄ eicit̄ ꝛt̄. & in cōpositione auri p̄ gem
ma ingrediat̄. in tēpatione de calama. **Cōpositio**

Auripigmenti cū mundi. **auripigmenti.**

partē. i. argēti unū. z. i. auri tremisse. i. aurū bat
tis ꝛ facies petalā & mittis ipsā petalā ꝛ argētū
unū in trullā ferreā ꝛ incendes donec soluat̄ aurū
& misceat̄ cū argento uiuo. & p̄ea mittes auri
pigmentū in ipsā trullā modicū ꝛ cōmixonē ar
genti uiui. ꝛ coq̄s bene ꝛ repagita donec fiat pandi.
Gluten auri ad fistulas.

& Esculabo altici. z. i. caucucetaumenū. z. i. alstrom
triz. saponē ex oleo sine calce. z. i. nicolū sol. ii.
aceti dimidiā. z. aque. z. i. cōminue ꝛ cōmisce se
moti eram. ceta unū cōmisce. ꝛ pone modicū
ut tepescat gluten de canilis Esculabi. **Inauratio**

Eraminis. argēti. ꝛ auricalci. Escophargia. ꝛ petal.
nencaus siue encausē p̄ma argenti. ꝛ eramci. ꝛ
auricalci. Battis aurū. ꝛ facies petalas subtiles
ac cenuēs. ꝛ p̄ mittes argētū uiuū. ꝛ ipsā petalā
solues donec soluat̄ aurū ipsū. Si aut̄ minuit ip
sū argētū uiuū. adde pl̄ donec coq̄t̄ ipsū aurū.
Dem̄ mittes in testā. ꝛ cū alia testa teres usq; q̄

attenuet^r & cōmisceat aurū cū argento uiuo.
& rade uas. q̄ habes inaurare & pungeſ modi
cū & calefacies & exp̄mis cū lintheolo mundo
ac totū extēges. q̄ aū remanet. mittere in ignē
& p̄pa simili^r & unā & duas inauraciones in
uas nouū mitteras. Si aū leuit^r semel unctū
fiet. p̄ea defrica illud ferro candente & colo
rat^r. Deū cū mienſ panis defrica donec alipdet co
lorem. Simili^r fit & inauratio ferri. s; p̄mo alu
minat^r. Tolles partē uicōli. & modicū sal. & aceti
acerrimi in calicula. & exm̄ ferrū linies q̄ ha
bes inaurare. & hīc p̄ma inauratio.

Crocū uerissimū colles & radices de ipso flore di
uci. tolles ouū & apient p̄mū pice q̄ exiet. se
quent alburmen suscipe in ipsū crocū. & ceterē
leuit^r unge q̄ uis & suppone petalā.

Tolles argentū uiuū cōmisce cū auro.
sic m̄t rationē & cēns bene mitte in caliculū. &
pone in primas donec ficeet^r uiuū argēti pre
maneat aurū q̄ mittis in mortario cū pistillo
ferreo ceterē bene donec puluis fiat. Tollas ecū

48
terras in unum. si uncia erit auri. croci solidi sint
ii. mites in aqua donec coquantur. similiter mites
in compositione ipsa aqua de gummi res utili
ter & pones in apulla. & suspende ad solem & col
le de sole ubi uolueris. cum ipso calamo cum quo sebis
sebe quod uis. Similiter argentum & eram compositiones.
Quo modo fiat sulfur coctum.
Coques lardum oleo & ex ipso tolle libras. ii. & sulfuris
se libras. iii. mites in cacabo ipsa terra critica. &
bullies sedo uel cinio. & fundes super latere. **Compositio affro-**

nt. scda quod quiritur ad glutem argenti & eramenti.

220
Aurum egyptium libras. i. saponis de arungia sine cal
ce libras. i. reses utiles & commisces. deinde pones ad solem
in calido loco. utile & ad glutem auri. ad argentum
autem propter mollitionem argenti componitur mollior. id
est duas partes de sapone & unam de nitro.

Eraminis partes. ii. plumbi parte. i.

221
Colles laminas eramenti & derade bene & suspende
super acetum. & collectionem quam facit rades & colliges.

Iarin parte. ii. uiculi mundi z. iiii. aluminis egypti
cii z. ii. hys autem guactum semoti pisa mundit.
Iarin uero & uiculu & alumin in unum & colle saponem ex

oleo sine sale dimidiā uncia. 7 cōmisce in ipsa et
species. p̄ ea pisas cōmiscens diligēz cū sapone.
Dein tolle guatū ipsū pisatū ut oportet. cōmisce
ipsū cū sup̄dictis sp̄ib; 7 defricam diligēz. 7 di
mitte die unā req̄esce. **Confecio ei hec est.**

Vrimā munda 7 ipsā dispumata libr. i. comisce cū
ipsis sp̄ib; 7 cere diuti. Si; cacab; ferens mitte
in eū. sin autē mitte in testē. 7 decoques donec
ueniat ad t̄ciā partē. p̄ ea tolles gypsū coctū bene
pisatū. mitte dimidiā uncia. 7 tolle coctionē
comisce cū ipso gypso 7 defrica diuti. 7 mitte in
uas pone ad solē. & dū extinxerit. frange specie
& pone illā siccare. **Confecio ficarin.**

Tolle lacce mundissime. libr. i. 7 decoque cū urina
dispumate libr. s. 7 decoq̄ mundit̄. nec dimitte
sup̄ modū dispumare. 7 tolle ossa cancri munda
& incende mundit̄. 7 t̄es q̄ sufficit. cōmisce in
lacca. tolle simlā infusā in aq̄ deliqua bene. 3. i.
pinguis aū sit illa deliq̄to. 7 pisa munū bene. i.
ossa canē lacca. 7 cū ipsa deliq̄tione simile com
scens mitte in uas 7 siccā ad solē ū facias ficarin.

Vetri mundi de massa **De metallo uit et coctione.**
sume libr. v. linaet etiamti absq; plübo. z. n.
mitte in uas nouu testeu sufferens igne.
et decoq; in inferiore fornace uicari die
bus. v. u. et p h eicrens etringe inmutati
interi et las pssimutanguens **De metallo plübi.**

Plubi metallu terra fusca z. nascit in omib
locis. plus au in calidis. et lapis q in ea nas
citur uiridis z. s. n sub albidus. metallu
au graue. pbatio au metalli hest. Tolle il
lud et mitte in igne. et cu bullierit. et solu
tu fuerit. semillas emittit. herba q in ip
sa terra nascit sep murescit p calitudine
metalli. Colligit au sic. pp estuatione sol
cauas terra usq; ad cubitos. m. altitudi
ne. debet: ipsa tra. et du cauat deficeat.
coqt aut in fornace queadmodu et ferru.

Iplus au incendit plübu **alia coctio plübi ex ipso me**
psu metallu non ficeat. s. etimio ut leua **tallo.**
tu fuerit. mittit in fornace ferri cu carbo
nibus et lento igni. n succendit ante noc

tem. In nocte aut succendit usq; ad diem
quarta hora. Recoq; aut ut mundum fi-
at. missum in fornacem iterum. et carbomb
pini aut abietis. coq; per horas. in. et opa-
bit de eo qd oportet. **Alia copo utri.**

227
Tolle ex eadem arena et delava per pulve-
rem. et mitte decolorare faciesq; fornacem
utriarii. et facies. et folles. et prima operatione
utri decoq; uelut picis coctione per ea tol-
les illud. per recoq; in fornace sic per recoq;

228
Tolle pelle depila. **Solet. Quale pelle tinga-**
ta et lota utiliter. et galla mitte per una
q; pelle libr. v. aq; u libr. xxi. et mitte
pelle et eragita die. i. per h laua bene et sic-
ca. Deinde tolle alum asianum. et mitte in
calida aq;. et cum resederit funde ex illo a-
qua. et mitte iterum tepentem aquam et eragi-
ta et mitte in ipsa coctione una aut duas
pellis. et tolles et lauas illas semel. de uini-
cto aut habeat una q; pellis dimidia libr.
quarum prima unctio hec: **Unctio alithina.**

Mitte urinā expumatā in cacabū. & pone
ad ignē. & ūmictm in mortario itū ligans
in lintheolo raro mitte in cacabū calen
tē & eragita. qusq; exeat q̄erierit de lin
theolo. & reliquū qđ remanet mitte itū
in mortariū & tere. ligatūq; in lintheolo
& in cacabū calentē positū eragita donec
de ūmictō nich remaneat in lintheolo.

p̄ ea c̄sue pelles in utris modū & mitte ex
ipsa iotta. .i. c̄fectione sup̄dicta. p̄ unā
quāq; pellē libr. .i. & dimidiā. defricabe
ne & dimitte totā noctē manere in ip
sa c̄fectione. Mane aut̄ itū c̄fice q̄cū suf
ficiat. & effusa iotta laua pelles & defri
ca In eadē iotta de p̄ ore pelle tinguntur
pell' pecorina. .i. in ipsa medicatioe in q̄

Pelless caprine tincte s̄t. **pell' rubea tinctio.**

h calce iaceat pellis debus. vi. & mitte
in sal dieb'. vii. & in ordeū. deinde dimit
te siccare & itē macera. p̄ coq; in uino ūmi
ctm. & mitte iottā in folles una hora & p̄mit

te siccarli. **P**ende pelle in cantino

¶ iade ei nouacula ex utraq; parte. acci
pe sal cū farina ⁊ melle. de fermento mil
ce simul. ut iaceat ibi una nocte aut
duab'. suspende ad solē ⁊ macera. tin
gue ei cū eramine ⁊ macera. *p̄ fine pell*

Syme sterē caninū ⁊ colūbinū ⁊ gallina
tū. solue illud in iottā. ⁊ mitte in illā
pelles depilatas ⁊ ēficies eas ibi p̄ duos
dies. p̄ h̄ seice eas inde ⁊ lotas dimitte
ficari. deinde sumes aluū asianū. ⁊ se
cundū qđ sup̄ docuim̄ de alichina facien
dū: de istis facere memento. Dem̄ sume lūzā
bene pisatā. coq̄ cū urina. coctā mitte re
frigerare. Consue p̄lles in modū utriū
sic dym̄ de alichina. ⁊ mitte coctionē
in ipsos utres. ⁊ confrica bene in sufflans
modicū ut habeat uentū ⁊ ēfice bene do
nec combibat̄ medicam̄. p̄ h̄ refusa ēfecti
one: ⁊ lotas semel pellibus iterū sume lu
lacin. iiii. ⁊ p̄ singulas p̄lles ⁊ urinā despu

matam libr. vi. et comixtu lulacin cu uir-
na mitte in ipsos utres sic p[er] iotta luce in
fisti comisce bene donec ebibat ipse humor et esumat
etfectionis. et refundens dimitte siccare et
sup fuerit de iotta luce. et lulacin. in co-
tingue pelle pecornā sic p[er] dixim. de althi-
na et erit p[er]fina **h[ic] p[er]fina pell[is] tinctio.**

231

Polles pelles de pilatas sic p[er] dixim et p[er]m[ix]-
tum in stercore. deinde in alumine etficies. et
erectas de stupra et sue in folles. deinde tolle
luzacm dimidia libr. et urine dispuma-
te libr. x. comisce et mitte in folles. et h[ic]
bene imisso modico uento sic p[er] dictu ē.
si aut p[er] dies. iiii. facies assidue. p[er] .iii. aut die
refunde ipsa coctione in pelles pecornas.

Et h[ic] eas p[er] dies. v. et lota assidue et mitte
et tinctione mellina. **Melina pell[is] tinctio.**

232

Et h[ic] pelles et alumina sic p[er] dixim. et lota
p[er] alum et sue in folles. p[er] ea sume luzam bene
pisata. coq[ue] cu urina bene et p[er]m[ix]-
ta. et cu refrigerauit mitte ipsa iotta in fol-

les ⁊ effice sic p̄dixim̄ p̄ dies. v. l. vi. ⁊ p̄
h̄ refundens lingue pecorinas pelles sic
sup̄ docum̄. ⁊ p̄ tinctionē laua ⁊ sicca. *melino*

In portirio melino. effice pelles *De portirio.*
sic sup̄. ⁊ mitte in alum̄. dein ablutas
lingue melino p̄ ea tēpa coctū ⁊ ipsa tē
pationē in ipsas pelles q̄s tinxeras mitte
⁊ effice sic supra docum̄. *De p̄ma tinctione*

In p̄ma tinctione pandii. effice *pandii.*
eodē m̄ q̄ p̄dictū: pelles ⁊ alumina. p̄ alu
minationē abluta stiptea. lingue eas in
uitolo p̄ tinctionē laua illas bene. deinde
cōpone in melin sic sup̄ docum̄ ex ipsi
coctionis iotta mitte in folles ⁊ effice mo
re solito. ⁊ refusa effectione lingue peco
rinas pelles ⁊ lotas desicca. *De scda tinctione*

In scda ū pandii tinctione effectis pellibus
sic sup̄. ⁊ tinctis cū uitolo atq; lotis: mit
te ex iotta luce in folles. ⁊ effice p̄. iii. die.

In t̄cia tinctione pandii confectis *De tertia.*
pellib; ut p̄dixim̄ tolle iotta coccineā ⁊

52
52
mittes in folles eragita. ⁊ effice sic sup.

Sume corallū tenue

boni coloris rubeū marinū tū lib. ii.

lacca coquū lib. i. ⁊ calcitarin. 4. ii. tri

ta oīa cōmisce ⁊ coq cū urina. ⁊ qndo

uolueris tingere mitte ex ipsa iotta q

⁊ effecta in urina dispumata. in folles.

⁊ effice p. ii. dies. p h laua ben ⁊ desicca.

Tolle lubiā ⁊ bene pisatā coq *Item.*

in cacabo cū urina. ⁊ addito modico

alumine cōmisce ⁊ dimitte refrigerare.

deinde colatā ipsā iottā mitte in folles

effectarū pellū ⁊ eragita ben ⁊ effice die

una ⁊ lotas desicca. p h sume ex iotta lu

ze. 4. i. ⁊ luzacm. 4. i. ⁊ cōmisce ⁊ unge

faciē pellū *Inctio pssima offiui. cornui. ⁊ lignoy.*

ade primū quodlibet ex oib' his. ⁊ mit

te in alūm asianū. ⁊ ossa dieb; .xii. cor

nu aū alumina dieb; .viii. lignū ū die

bus. iii. Deinde coq luzā bn. ⁊ dū feruet.

depone in illā qdlibet hoy. ⁊ dū refrigi

241
dauert tempera lulacerin ⁊ depo
ne in illud ⁊ dimitte dieb'. v. p' ea eice
⁊ laua. *De ueneti tunctione eorū dē.*

Iu ueneti aū tunctione alumina q'
uis hoy sic p' dixerim. ⁊ facto lulacerin
mitte in illo si os fuerit, v. dieb' si ū con
nu dieb'. ⁊ in. si aū lignū fuerit dieb'.
quatuor. *De melina tunctione eorū dem.*

242
In tunctione ū melina q' tinguenda fit
sic sup' alumina ⁊ coq' lura cū urina q'
purnata ⁊ cū bullierit deponere in illa.

243
Si aū colore cinnabarin *De colore cinna*
simile uis facere sume sinopide barm.
cocta part. ii. siriciū part. i. cōmisce
⁊ tempera cū aqua. *De cebellino qm' fiat.*

244
composit.
Cebellinū ita fiet. Tolle lignū cerrinū
aut deruinū. ⁊ munda ramos ei ex cor
tice. ⁊ facie ei leuit dola. ⁊ coop' illud
in loco cenoso annis. xx. p' ea electū de
ceno dimitte in umbra ficcare anno. i.
⁊ labora ex eo qd' uis. *De inauratione ferri.*

245

Si ferrū deaurare uolueris. fume cal
 citarm. 2. alium aſiamū eqſ ponderi
 bus ſat aū 1. diſaganti tantā quantitatē
 q̄ cōpenſet tota t̄ta 4. cōmiſce h̄ oīa cū
 aq̄ l̄ aceto acerrimo. mittens in cacabū
 eneū. 4. bulliat una hora diei. p̄terter
 ſū 4. pumicatū diligētē ferrū cū hac
 c̄fectione punge in eo loco ubi uolue
 riſ deaurare. 4. cū modicū in hac c̄fecti
 one patieris. terge ferrū 4. habebit co
 lorē eneū. deīn lima cū lapide onichi
 no ferrū. 4. ſilimando p̄dit colorē. tē
 iterū tinguē. ſi ū in auraturā cōprehen
 dere uoluerit cōmiſce cū medicamine
 eq̄lit 4. unge ſic p̄uſ.

De abluta tauratica in q̄lē uis pammū
 facere. 4. ſic lyrandū ē cū onichino lyra.
Lineleon. 4. 2. galbam. 4. 1. *De petalo aureo.*
 t̄bentine. 4. 1. picis ſpane. 4. 1. ſtaſ. 111.
 ſp̄es. 1. galbanū. t̄bentinā. picē ſpanā
 ſolue in unū cū modico lineleon. p̄ ea

ū cū orientali croco. .ʒ. ii. libani. .ʒ. iii.
floris popli p̄motici. .ʒ. ii. uernicis. .ʒ. ii.
lineleon ruricella cōmisce. ⁊ ad mosar
colas p̄ q̄ tota simul feruent misce ib
de gūma cerasū. .ʒ. i. h̄ oīa simul cōn
xta bullire facias in lineleon n̄sua. iii
unciarū. p̄ coctionē aū cola p̄ linthei
⁊ misce sp̄es sup̄ dictas. i. galbanū. t̄ber
tinū. ⁊ picē spanā. ⁊ si q̄ uitū p̄ ea habi
trit q̄ sicari n̄ possit. addito mastice

q̄ tū uolueris. aut. .ʒ. scil̄ aut dimidi
emendabitur. *Lucida q̄m̄ fiat sup̄ colores.*

Lineleon. .ʒ. iii. t̄bentine. .ʒ. iii. galban
.ʒ. ii. lirice. .ʒ. ii. libani. .ʒ. iii. mirre. .ʒ.
iii. mastice .ʒ. iii. uernicis. .ʒ. i. gūme ci
rasū. .ʒ. ii. flores popli. .ʒ. ii. gūme ami
gdale. .ʒ. iii. resina sapi. .ʒ. ii. h̄ oīa pi
sanda s̄ ⁊ c̄banda. ⁊ cū sup̄dicto linele
on in gabbata auricalci mittendaq;
in furnū calidū ubi sine flāma coquit̄
eo in ut foras n̄ erant. Cocta aū colan

54
da sūt. cū lintheo mundo. et hirara uene-
runt. decoq; ea usq; dū spissa fiant. p̄ ea
ū q̄libet opa t̄ picta. t̄ sculpta uolueris
illucidare potis. lucidata autē siccare. *De*

2108
Aurū obrizū lima tenui lima. *criso g̃tia.*
et in mortariū porphireticū mitte acetū
acerrimū. et t̄es parit̄ et lauas q̄. diu nigrū
fuerit effundes t̄e demū mittes aut sal g̃-
nū. aut nitrū. et sic soluit̄. p̄ ea scrib̄ et lit-
tas polies. sic oīa metalla soluiunt̄. *aureis litteris*
et uine lammis aureas et argenteas scribere.
et solue in mortario tendo cū sale greco.
et uitro. donec n̄ cōpareat. dū mittes aq̄. et
infundes et t̄ mittes sal et ablues. et uī purū au-
rū remanet. adiciē etis florū modicū et sel cau-
rimū. et t̄e simul et sebe litteras poli. Si uī uis ut dif-
fusū sit et abundant̄ sebe uolueris. t̄e separati
auripigmenti scissil. un. partē. elidit̄ in partē. et
et cū cōbraueris illud ex eo tantū q̄tū eq̄le sit
auro t̄e parit̄ et sebe et cū siccauerit litteras po-
li. et h̄i aut̄ in uitro et in marmore pingē pote

250
ris eodē in quo sebet eū auro. *De mauratioe*

Tolle pelle rubā et pumice eā *pellis.*
diligent. dein lava eā aq tepida q ad
usq; lipida aqua egrediat. p ea tensa
in cantario liniza usq; .iii. uices. dein
tens eā iare q habeat supficiē mundā
et cū ligno mūdo eoq eam diligent. p
q. aū desiccata fuerit tolle albuginē o
ui et spongiā mundā tinguē in ipsā
lacrimā et induc semel p ordine. si aū
n sufficit. itū unguet. et cū siccata fue
rit pone petalū. dein tinguē spongiā
in aq et p me petalū ad pelle. et cū sicca
ta fuerit poli dein cū pelle munda de
sup frica et itū poli. et similit dragantū
in aqua. ita tam in mital in aqua in na
etē. q ad usq; soluat. *Confectio malte.*

251
Clei libr. .viii. casei. libr. .viii. mēiora o
uor. .xxx. albuminū. .x. caleris munde
modū dimidni. lini munda minutati
mēti libr. .i. *De ere albo.* Oritte es albu

252

56

53
in fundū caluchi ⁊ in summo utriū pone. ⁊
sic effla illud. efflatū autē cū funde uolueris
fuscoello remoue utriū. in pdeor colorē. *De lacca*
q̄m laborat ad pingendū ligna seu parietem.

Primū tē lacca ⁊ in elige fustes ⁊ spinorū di
nē. dein mittas in molā ⁊ mole subtilit. de
inde accipies urinā humanā utriusq; ser
uis ⁊ mitte p̄mū in caldaria ⁊ dimittas bul
lire donec totū cōsumēt. usq; in terciā par
tē. ⁊ sep spumā frēqntē tolles. p̄ hī mittes
lacca ⁊ bullire facias. dū accipies alimē
mundissimū. ⁊ ter eis misce in sup̄ die
ta lacca. tē accipies modicū p̄mū. ⁊ in
gue frēqntē donec color boni appar eat.
dein aq̄ mittas in uasclā ⁊ labora. lapidē
q̄ sit in aq̄ pice eū q̄a nichil ē. In libr. v.
de lacca mittis alimētis. ⁊. v. urine sexta
ria decē. *De calce ⁊ arena.*

264
Periterea scire est necessariū construē
ti q̄ calcis ⁊ arene natā sit util. Arene g̃
fossice sūt tā g̃na. Hig. rufa. cana. Omniū

principua: rufa. & melioris meriti. Sequitur
: cana. tunc locum nigrum possidet. Ex his
quod copiosa manu edit stridore erit utilis
fabricanti. Item si panno vel lintheo candi
de uestis ipsa & creussa nichil macule re
linquit aut sordis egregia : S; si fasil arena
non fuerit. de fluminibus; aut galera. aut
littore colligetur. Marina arena tardius sic
cat. ideo non continue sed intermissis temporibus
construenda : ne opus onerans corrumperet.
Camerarum quoque tectoria falso humore dissoluta
non fossiles tectorum & camerarum celeri siccita
te utiles sunt. melioresque sistati cum effosse sunt
miscuantur. Haec diutino sole. aut bruma
aut umbra uanesunt. fluuiales tecto
rum magis potunt conuenire. S; si necesse
: ut maris arena: erit commodum pro lacuna
dulcis humoris immergi. ut uitium salis aquae
luta suauiter deponat. Calce quoque albo saxo
duro vel tiburtino aut colubino fluuiali quoque
remi aut rubro. aut frongia. aut pretremo

50
marmore. Qd erit ex spisso et duro saxo struc-
tili cunctis. Ex fistuloso uero aut molliori lapide
tectorii adhibet utili. In duabus enim are-
ne partibus calcis una miscenda. In flu-
uiali uero arena si tota parte teste etu-
se crete addideris. opus soliditas multa pre-
stabitur. *De latericis parietibus.*

255
Quod si latericios parietes in ptocho face-
re uolueris illud seruare debet ut perfectis
parietibus insummatibus quibus subiacent
structura testea cum coronis prominentibus si-
at sesquipedali altitudine. ut si corrupte
tegule aut imbrices fuerint. parietem non
penetret pluuia. deinde prouidendum
ut siccis et asperis parietibus latericis in-
ducat tectorium. quod humidis ac leuibus ad-
herere non possit. ideo tunc debet eos
obducere ut tectorium sine corruptione
recipiant. *Confectio saphiri.*

256
Argenti et sulfur incendat simul. per ea
claro uitro museo libr. ii. et de supradicto

257
saffiro. .ij. m. simul coctū iacintinos facit
lapides **electio uit rubei.** Sumes argilla
ferri et coq[ue]s igne et p[er] ea infundes unū
uenā rubeā inueniendo cū de tā pis
tullo myrto cupro. et sic infunde uterū

258
in fornace. **aliter.** Viridi uitro cupro
myrto sup[er]fundas cū sū p[er] terrā arden

259
nā **gluten** **T**olle. n. partes argenti
et t[er]cia cupri ac purū stannū adici
ens argentū et cuprū bene potes conec
tere. **aliud.** Tolle. iij. partes auri.

260
261
tā cup. fundesq[ue] illud simul. **aliud gluten**

Duas partes arungie et t[er]cia resine il
mata stanni parit myrta solidare po
teris si leuit[er] calefacis ad ignē. **duario auri.**

262
263
Tabula cupri q[ui] r. pollices habeat in la
titudine et totidē in longitudine dena
rio auri deaurari potest. **duuo argēto**

Simulū argētū adheserit op[er]i aureo q[ui]
non potest in ignē mutere. accipe ur
nā hominis et misce simul at[er]itū et sale.

7
⁊ fac spissā pinguedinē ⁊ inde mitte su
p unū argentū q̄ adheſerit aureo op̄.
⁊ dimitte aliq̄ diu desup. tē q̄ erigetur
apparebit. Dein ferro defrica ut feci.

Accipe duoz denarioz ⁊ oboli
pensū de purissimo cupro. ⁊ a. s. argēto
simulq̄ funde. ⁊ p̄ tunde tenuissimū
q̄tū potes. ⁊ p̄ arde petrā uini diligēt.
⁊ cū uolueris solidare: accipe inde ⁊ dis
tēpa cū aq̄ tam spissū. tē icide minutis
sime cuprū illū tenuissimū ⁊ mitte int̄
uincturā ⁊ sup eā q̄ uis solidare. ⁊ tē sup
adde illā spissā pinguedinē quā fecisti
de aq̄ ⁊ petrā uini ⁊ tē in ignē pone ⁊ stilla.

Accipe plurimū acētū
⁊ ualde arde. ⁊ de sale bono. ita ut due
partes sint salis ⁊ tertia acētū. ⁊ p̄ misce
simul ⁊ distēpa cū optimo aceto ⁊ tē
laua bene deauratū op̄. ⁊ lūi ex oī par
te de sup̄ dicta pulce. ⁊ p̄ mitte in ignē
⁊ caleſce usq̄ q̄ rubeū fiat. ⁊ p̄ eringue

264 in eneo uasē. ⁊ tē de seta erige. Si autē
p̄ma uice n̄ defecerit: adhibe sal ⁊ re
tera. *De sagitta plūbea ad incendendū.*

Semel ut scdo t̄cio solues plūbū ⁊ mun
das ex omī sorditie, ⁊ dimittas illud q̄
adusq; colligat v. n. n. p̄ h̄ adducis len
ticlām ⁊ p̄tas utilit̄ ⁊ infunde aceto
⁊ spumā quā emittit tolles ⁊ intingue
sagittā. ⁊ ex ipsa spuma acue sagittā
in plūbo uehim in core donec elumpi
det. ⁊ ex eo plūbo ipsa sagitta p̄ungat. *ali*

265 *ud toxicū unde sagitta in pugna toxicatur.*

Sedore eq̄ quē in dextera parte inter
coras habuerit fume ⁊ intingue sagi
tā h̄erptū: utilit̄. *De sagitta q̄ ignē emittit.*

266 **S**agitta ad emittendū ignē. tribulus es
ptusius. Confectio autē ignis talis: Hapre
.4. .1. stupi sol. .ii. picis edite sol. .iii. sul
furis utrius munde gutte sol. .i. 5. sal ma
rini sol. .i. olei ex oliuis sol. .i. Uisci aspi
sol. .i. lapid̄ gagatis sol. .i. saponis ex oleo

58
sol. 1. Ista tollens ⁊ mittens in mortario
marmoreo cū ttonio ferreo tēutilit.
p mū q. mittas naptā. stupiū. ⁊ picē. ⁊ ich
matidā. ⁊ sulfur unū. ⁊ gagatē. ⁊ sal ma
rinū tē subtilit. p h mittes oleū ex oliuis.
⁊ saponē ⁊ lac mulieris sol. 1. ⁊ tē subtil
lit oīa in unū. nuciū mīora mī. tere di
ligent. ⁊ cōpones. lac aut pingue sit.
h ec ē aut tinctio sagitte. Stupā limi mollē
mīngue ⁊ tolle funchin subtile qle pos
sit cape ipsa ptusa. de reliq punge sagit
tā sic pūderis. ⁊ cū tēndis arcū mēen
des igni ⁊ cōmūo dimittes sagittā ubi uo
lueris incendiū sagittandū. **Alia breuis.**

Alia sagitta q ex modica cōpone ignē
emittit. sulfur unū. colofonia. ⁊ q spon
dib oleū ex nuce cōficiet ⁊ disponat sic
p dīr mī. **alia.** Sagitta in toro palestina 268
uenenata ut n incendat canale. Vestī
ipsū canale ex ere. In sagitta ū tūbulo u
tere scdm pōrē cōpositionē ⁊ pet focaria

269
que igne emittit p̄cusa n̄ eq̄ta s; aspa q̄
possit inherere ipsa cōpositio. *De rapidissimo*

Ex sulfure libr̄. i. nape libr̄. i. cōpositione.
stupu libr̄. i. climatida libr̄. i. pice c̄di
te libr̄. i. lactis mulieris 4. i. olei porci
m. 4. i. lapidis gagatis. 4. i. refine c̄di
te libr̄. i. sulfuris unu libr̄. i. picis liq̄de
4. i. 5. cedera 4. i. olei ex olivis. 4. i. sulfuris
cocti. 4. i. auripigmenti. 4. m. niri. 4.
5. oīa collecta arida diu c̄te. 4 p̄ h̄ collens
oīa humida cōmiscet̄ te diligēt̄ 4 cōpo
sitis ut̄e pungens petra 4 om̄s p̄cusas ei
replens 4 imponens in petiaria munit
tas igne 4 dimittes celer̄te *cōpositio arietis*

270
Anteriores pedes. iii. facias *ad muros*.
cubitoz. v. medios cubitoz. iiii. posteri
ores cubitoz. iiii. Rote aut̄ alte unū semis
palme. gresse. iiii. 2 circinas 4 in medio
ptundis. secas colūnas 4 in minutis ro
tis usq; ad. iiii. unciarū coopiens 4 sup
c̄nerionē facies 4 c̄figes cū meura astrui

gens arietes et ceteros humilibus proteges eum co-
rio et super filtris coopies. et super filtris conia. et
super conia arenam. et in super arenam lanam
ut non moueat ipsa arena. et desuper conia. la-
les autem habeant ipse coluine cardines ut non
moueant. quia configunt in eis et rotis suppositi
tona suppones. et ipso ingenio coniungas mu-
ro et labores indubitant. **2° in debeat zelum arietis**

Copones cacabum non coctum **incendere.** 271
compositione de damne igne apponens et
in ipso zelo mittas et incendas ipsa conia
et lanam. postquam remanet arena et ipsa christa to-
ta non ardeat deinde lapidas per moles ipsam are-
nam. copones item simile cacabum et per ipsa
compositione iactas ipsum zelum et si per mul-
titudinem arene non ardet: iacta alios lapi-
des et copone alium cacabum et iacta **De. iii. formis**

Coposicio. iii. formis spiritum per utrum ad spiritum.
incendendum. H. apte. picis. stuppi. clima 272
tidis. Coposicio napte h. est. Hapte sel 273
purgamenta lini siue armurea. oliue nap

te mundissime libr̃. i. sulfuris unu libr̃
.ii. milino .z. .iii. sal' marini penso sol.
iii. Solofonie munde liq̃te .z. .ii. sol. i.
pecule. sol. iii. aureis. vi. pic' dure .z. .i.
olei terebintini dracontoides. .z. .i. **cōpō**

Olei terebintini partē. i. **olei terebintini h̃ est.**
olei cōmunis partē. i. olei laurini partē
.i. sol. .ii. cedreice cedrine sol. .ii. picis cyp̃s
sine sol. .ii. mastic sol. i. lapid' gagacis sol. i.

hec ē cōpositio napte. xii. sp̃erū. Confectio aū

Teres oīa arida humida cōmiscens p̃ eadi
ligent' cū puluere aridoz' i defricas oīa be
ne. p̃ h̃ repones in uase testeo bitumina
to. i sic dimitte. ii. dies aut. iii. i p̃ h̃ tollem
calefacies modicū ut bulliat. i dimitte
residere. **Confectio picis h̃ ē.** Picis aride. .z. .i. δ.
i. sulfuris unu. δ. i. resine. δ. i. iscira. alii
dicūt florē aque. alii oleū aq̃. alii celidoni
a. alexandri aū amore aque. Hascit' aū
in aqua ubi alba t̃ia ē. t̃ia rusea. t̃ia ni
gra. exiunte aū de aq̃ fiet unlini sup

60
aq̄. inuentu erit aq̄rū. Est aut̄ aqua ḡ
uis egrotap̄ terra q̄ florē generat. Sic
aut̄ colliget̄. A martio t̄ apli m̄se si : cali
dus locus usq; ad octobrē. colligit̄. Tolles
aut̄ mollissimā lanā lotā et impones sup̄ aq̄.
et exprimes in uase uitreo. habente ptusū
modicissimū ueluti acu factū. quē ce
ra clausū pones ad solē dieb; .x. ac noc
tib; imobile. et p̄ h̄ ablata cera ap̄ies ipsū
ptusū supposita lana munda deliq̄t aq̄.
et remanet amor aq̄. Tē de amore aq̄ mittes
.4. .1. balsami mundi .7. .1. aurei. vi. oleū
siliciū. alii: oleū ricinū dict̄. alii lancid̄.
alii ū urseū sol. .1. picis cip̄ssime sol. .1. au
reas .xii. picis pinee sol. .1. 5. saponis et oleo
sol. .ii. niri sol. .1. selinistreo. alii rodica.
alii pancū. alii rusticū. alii gūma. alii
matican. alii thimon. alii tricaf. alii
tricoselinon. nascit̄ aut̄ in aq̄ uelut ap̄
ū. et in parietib; ubi calrē. et d̄r herba
capillaria arida ita. 7. .1. alochias. alii

sticis. alii calimda. alii cathan. alii ago
ropa. alii marciann. alexandrinii aut
scaramandia. isauri papati herba: sub
tilis. ramosa. spina inuoluta. albidiam
te multi exinde accendunt candelas.
Hascit aut in locis petrosis et aspris. folia ei
sic mirte spissa. aride tunc sol. in. 8. i. Ro
baticis. alii erimilax. alii telacion. alii
qsnalbatu. alii cucudera. Hascit sic rubi
fortiores habens ramos et spissus: fructus
u ei: sunt zizife per rotundus per quod uoca
uerit gules zizifa agrestis. habet inter gna
tangla pilosa. ipsa gna ficcata et tunc sol.
omnia arida tunc semoti deinde compositis
cum reliquis adde zize a sol. ii. et tunc omnia in
unum comisce et repone in uase ceste ob
tuminato. et cum bullierit lento igni se
mel fiet compositio sic per. **Copo stupu h**
211 **l**actferri: 8. iii. sulfuris unum: i. est.
aureos. vii. aluminis psatici 8. iii. gu
ma de atria sol. i. amors aq libr. i. bal

sami : iiii. oleo ex oliuis. 8. i. lapid
 gagatis aureas iiii. 9. tigea aureas. ii.
 gna. iii. cedrea de cedro pingue sol.
 vii. aureas. ii. sulfuris melini 7. iii. o
 lei laurini aureas. vii. resine munde
 terebuntine meline aureas. iiii. picis
 depmo frigide 7. i. apallis alii ramitan.
 alii cordenan. alii daucallida. alii ma
 ragnin. egyptii fondella. pagani tinc
 tio. alii polligalla herba : alta si mul
 ti usq; ad gemelini. folia similia murti
 pl^u maiora. alia : maior ticioz. alia aut
 subtilior ticioz minor herba : unⁱ pal
 mi altitudinis. maiore^m au^m ubicuq; ru
 pis lac eriet. rami ei^m rotundi folia spis
 sa. lactis ei^m collecti et sicci aureas. iiii. 9.
 brachia. alii tutumallu^m. alii leptuga ⁶ alii da
 lia. alii polligala. alii leptotui. Simil^{is} :
 eni^m p^ous et n^o sic alta. p^ous in p^oncipio
 ramos eriet. ista u^o sursum ramos habet
 rotundos. folia subtilia et pl^u rotunda

quā prior. pp q̄ uocauerūt eā ethiopes sur-
ganā ex ipsa collecta ⁊ desiccata. ⁊ trita ʒ.
i. aurea. i. ʒ. oīa. alii laucia. alii sehiū ma-
rinū. alii briama. alii spumā marinā.
alii eleboron. alii magtiani. egyptii drau-
tia. nascit̄ in oīb' locis pl' aū in durissi-
mis fung' : rotundus pagani uocant a-
manita desiccātū uicūq; ꝑcusseris pul-
uerē leuat mulmū. ideo uocauerūt eā
grirouagā rotundus nascit̄ tot' in trā q̄
ut sic' ēc' uleat aut ꝑcutit' eriet puluis
⁊ reliquū durū corū remanet q̄si oīū
decoctū. Ex ipsis fungis cū conio ⁊ puluē.
.vi. elleborū nigrū siccātū. ⁊ tū sol. i.
gūma de arbore elanton q̄: abies: .i.

Oīa ista ita arida ⁊ in puluerē redacta
cōmisce diligēt cū humid' ⁊ repone in
uasē fictili bituminato ⁊ bulliat lento
igni. ^{dos h'} **S**armenti. uicis agrestis
florē desiccātū ⁊ tū sol. iii. aureas. iii.
lac ferri. ʒ. i. napre. ʒ. i. sulfuris uiui. ʒ.

i. s. resine sol. ii. p. isas olipias sol. ii. oia
 simul comiscens repones in uase testeo
 bituminato et semel bulliat lento igni sopi
 tu: **Comixtio. iiii. sp. r. u. sup. dictar. i. n. apte. stup. n. p.**

N apte bone et humide libr. ii. **climatidos. pb. uti. ad in-**
 climatidos libr. ii. **Comixta oia in cacabo et**
 neo et decocta lento igni imple p. m. a. t. a. cru
 da et catia erit h. arg. tu. pb. et utile ad incen
 dendu. **Remediū ad extinguendum.** 279

S i arserit ignis necesse est er. arena. et sulfure
 extinguat. si pb. arserit arena. et urina in
 fusa imittet. **Quo m. fiat sapo ex oleo et sepo.** 280

C rati baticie de minutis uirgulis siue sp. r.
 lo et forti colatoris sup. sterne bene. et sum
 cinere de bonis lignis et sup. funde leuit.
 aq. calefacta ut guttari t. n. sear. et lervia
 sub mundo in uase recipe et scdo l. etio p
 eundem cinere colat ut fortis lervia fiat
 et colorata. et h. et p. ma lervia saponarii. q.
 cu bene depurauerit mitte coq. re. et cu
 diu bullierit et spissari cepit addito oleo

sufficienti moue optime. q̄ si cū calce
facere uolueris: mitte ibi modicū calcis
bone. ⁊ si sine calce ēē uolueris sola p̄dic-
ta bullire p̄mitte donec excocta sit ler-
ua ⁊ in spissitudine redacta. ⁊ p̄ in loco
apto refrigerare p̄mitte q̄cqd̄ ibi leruē
uel aq̄sū remansit. q̄ depuratio scd̄a
lerua saponari dī: p̄ ea p. ii. l. m. l. m.
die s̄ spatula eragita ut bene cohereat ⁊
eragitur. repone usui. si ū de sepo facere
uolueris: eadē erit actio. s; loco olei mit-
tes septū pecorū bene c̄tusū. ⁊ adicies
de simila ad estimationē ⁊ coq̄nt̄ ad spi-
ssitudinē ut p̄dictū ē. **I**n scd̄a ū lerua
q̄ dīri mittes sal ⁊ coq̄s donec exsiccet. ⁊
h̄ erit affronitū ad solidatūrā.

281
Color alb'. stannū. libr'. x. plūbū
libr'. i. in puluerē redacta. alūm̄ asianū
libr'. x. arena citna libr' vii. ⁊ s. ⁊ fac for-
nacē ⁊ da ei ignē. ⁊ p̄ coctionē frange ⁊
ēbella istā cocturā. ⁊ p̄ ea ad iunge arenā

63

63
similiter cribellatā libr. viii. 15. 4p ea
plūbū libr. vi. 15. 18. libr. de stanno si
militer sic scriptum. *De amido.* 282

Amidū medulla: de frumto media libr.
myrtina aq. cal. v. unē 1 media de unto
saffro 1 aq. q̄ntū sufficit. *De colore ueneti.* 283
olor uenet. alimū scissū: .v. 1 arene: .v.
1 lapides albos 1 rotundos. iiii. unē. arf.
1 cribellata. 1 iiii. unē de plūbo. 1 iiii.
1 media. 1 argenteos. xv. *De lapidē egppo.*

Si inueneris lapidē de t̄ia de egppo in
mitte iiii. libr. de plūbo arfū 1 cribella
tū. 1 de t̄ia purpurea libr. i. myrtā in
ipsa c̄fectione. 1 de pet̄ de cōyntho mit
te libr. ii. 1 de plūbo. i. 1 de t̄ia p̄purea
libr. i. *Compositio sisami.* 285

sisami cōpositio. Oel albū 1 purū in
stannato ad modicū ignē appositū.
incessantē spatula eragita. in t̄is si
cib' ad ignē 1 ab igne depositū. 1 spa
tiosius eragitatū itū atq; itū igni ap

286
pone ⁊ depone sine intermissione ex
agitans quo ad spissū fiat. ⁊ cōglutino
sū. cūq; satis spissatū fuerit. sup mar
mor effusū paulisp refrigerare pmitte.
p ad clauū ferreū suspensū. ⁊ crebro ⁊
minutule extensū ⁊ replicatū donec al
bescat ut oportet: tū retortū ⁊ formatū
sup marmor colloca ⁊ usui ministra. **De**

Simili aū actione ⁊ coctione **zuchara.**
de zuchara instannato pauca aq infusa.
⁊ cū bullierit dispumata ⁊ bene colata
colatouo. ⁊ sic adhibitis q̄b scis spēs incēs
santi agitatione ad spissitudinē ducta
in subuncto modico oleo marmore ex
panse diffundes. ⁊ refrigeratis marmou
ris caute ad manū seungens a marmore
usui reseruabis. **De penidiade.**

287
Penidias ū m sisami p dispumationē ⁊ co
laturā zuchare s; sine exagitatione pco
tas ad clauū ut dictū: malaxando: con
formab ēcidendo forficib. **azur qm molar.**

288
Azur mole cū sapone. p lauabene aq.

64

64
Hinc sextā placuit fingi filiquāq; uocari.

Vltimū ē calē. ciceris duo granula pensans.

ag. berch. cen. derhu. eg. feū. gemue. he. cer. la.

N B h M P X H I Y T
a b c d e f g h i k l

man. ner. of. perō. cui. rat. sigil. tir. ur. ren. ur.

M T N H X R Y T A H Y

m. n. o. p. q. r. s. t. u. x. y.

¶ assis. m. plen obob. 7 neris quer super se

ss De uir. xi. duo oboli. 2. cini cū tūa h x b.

ss decur. x. tres oboli. 7. calcis q̄ra cū

ss Dodrans. ix. Quor oboli. f. glutinent bñ

ss Bisse. viii. Quinq; oboli. 6. agitate cū aq̄

ss septuor. Oboli. vi. signi frigida. p̄to

ss Semis fiant d̄nar. tū pones i

ss Quincunx 2 Siliq; v m. h. cophino for

ss Triens Solidū unū. h. tū ip̄ssū fa

ss Quadrans Dragma. i. un ciens s̄sup

ss Sextans cia. Medī so aq̄ locū ne

ss Vncia lib. 8. discurrat

ss Unū oboli. 2 ue partes ci q̄ pones aq̄

frigida bis. i. t. scdm cōsumptionē supposi-
 ti cūis i. calceis. Que n̄ cito s; sequenti die
 manabit. cui suppones folia lauri. & a-
 lia cōgrua ut pea fluant i. aliud uas. i. h;
 & capitellū. Si uero saponē p̄ficere uolueris
 d̄ pou aq. scdm pones. q̄ d̄ cursa pones
 i. tria. q̄ bona erit q̄uisq; alba fiat. p̄li-
 q̄tacies seuū. colab. i. colatū i. sup̄ si
 op̄: p̄gatū cū ultima bullies. q̄ sp̄issan-
 te scdm pones i. eodē m̄ d̄ p̄ma. aut sup̄
 unū diē octos populi t̄tos i. fudris. i. p̄ erp̄-
 s̄os eieceris. sapo rubeus. i. melior erit.
 i. hic & gallie sapo. i. sp̄atterenta. i. acut.

i ii iii	iiii	v
ii iii vi	viii	x
iii vi ii	xii	xv
iiii vii xii	xvi	xx
v x xv	xx	xxv
vi xii xvi	xxiiii	xxv
vii xiii xxi	xxviii	xxx
viii xiiii xx ii	xxxi	xl
ix xviii xxvii	xxvi	xlvi
x xx xxx	xl	l

15
65
S tagni. .r. ep. u. .r. at. v. u. .r. simul fund.
p figurā arragab. ad libitū tuū manabit
i stabit foris. p eandē cyb^h potū aut red
det aut retinet. Ex figā. a. sup^h potaue
runt boues sufficiet i bob^h i eqs. Sup^h eqs.
sufficiet i bob^h i eqs. Ex eadē a dolio
in alueū eribit uinū. donec impleat
alueū. Impleto alueo: nil eribit a do
lio. Idē in lucerna i oleo p arenā
i clauū i aq^h ad omniā eribit fanta
sma i redibit. p ignē i aq^h subclusis
uentilabit coudon. p figā. a. ablata
lancea eribit milites a castro. i int^h b^h str
dente lancea. Qui in calce. calcē in pu
teo. Quatuor circuli in m^h m^h alios
erposita diametror^h formatione uoluen
tib; uaseq; intiore suspensio q^h cūq; in uol
uantur: nil effundetur.

Cū acris urtica ubera capre **dendum**.
Saraceni acriter urticant ⁊ palmis
tundunt. ut in ea lac descendat. ꝑ ea
lac muas emulgit. ⁊ in eo ꝑ unā noctē
utrum cū ferro ponit. cū quo debet in
cidi. tempabit in ipso lacte ferrū. aut
in lotio ꝑarue puelle ruse. qđ excipit
ante ortū solis. at ū lac cū nec ēē fue
rit recalefiat. eadē calitudine q̄ fuit
ꝑmit mulsu. ⁊ in eo sēꝑ utrum calefi
at donec mollefiat. ⁊ sic incidat. sicut

66
290
alie petre. capra uero hedera pascat.

an cristallū compmendū in figuram.

yme hircū qui nunq̄ coierit. & pone
in cuppa p̄ tres dies quousq; totū digerat
qd̄ in uentre habet. p̄ ea hederā da ei
edere p̄ .iii. dies. post h̄ purgabis doliū.
ut urina ei accipias. Post hec occides hir-
cū. & sanguinē ei urine cōmiscebis. & sic
lapidē impone p̄ unā noctē. & p̄ h̄ uel cō-
mes in figurā. & sculpes si uis. Ut pulchrū
facias. fac t̄ tabulā plūbeā. & sup̄ hanc asp-
ges albū silicē cōtritū ut pip. & lapidē desup̄
fricab. q̄ad usq; asperitatē leues. p̄ ea liga de
eodē silice cōto in laneo panno. & inde fri-
cab angulos q̄s p̄ aptare nequisti in lami-
na. Item ut p̄stima lucē recipiat. fac tibi
oleū de nucib; & in fricab. Ad huc debes
eū linire panno cerato ut splendeat. &
sudare desinat. **Inauiatio ferri**

Eeris limatura teris cū aceto in herco
mortario cū sale. & alumine usq; ad mel

lū spissitudinem. aliq. p. aceto aqua
utunt. Deinde ferrū bene purgatū
et leuiter calefactū hac myrtua inun-
guitur et fricat. donec colorem heris ac-
cipiat. p. h. aq. ablunt et tergit. itē hel-
uū argentū deaurat. et calefactū receden-
te uiuo argento. sic mos: ut splendore
accipiat ferro defricatur. **Aliter.**

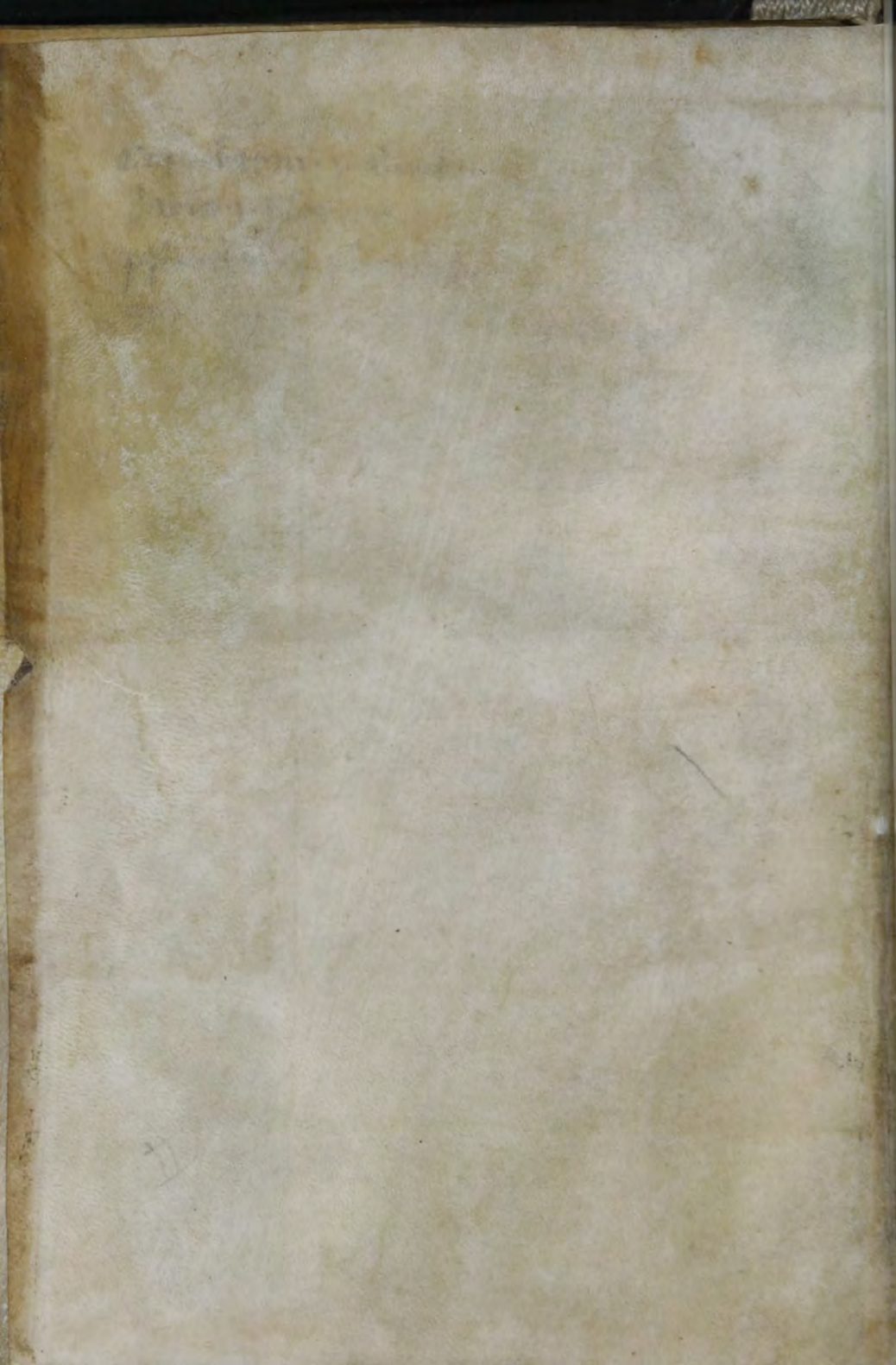
292
A lumen rotundū. et saluandū qd salis
gēma uocat. et calcantiū ex aceto a
cerrimo terunt in herco mortario. ex
his ferrū purgatū cū ferrua et alia qli-
bet leui hastula defricat. et cū heris
colorem habuerit: retergit et deaurat
ac deinde ex fumigato uiuo argen-
to: aqua refrigeratur. usq; ad splen-
dore ferro ualde plano et limpidio
defricatur. **De ebore.**

293
Q uod si uolueris ebur dirigere et
curuare: in hac supradicta con-
fectione mittatur tribus dieb; et

67
noctibus. hoc facto: cauabis lignū
quali modo uolueris. deinde posi-
to ebore in cauatura diriges illud
& plicabis ad placitum.

ccipe calci unius duas partes.
regule trite unā partē. olei .i.
partē. stuppe sisse partē. .i. distēpa
hec oīa leprua facta de cortice hulmi.

120
Cinnabarin. j. Vmlio. De aur
Jarim. j. flos cris
pfinchi. j. flos plubi
mag. j. omopidu. al. blis arme?

• t Lib
fied at
• epai

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is written in cursive and includes the words "B. H. Bennett" and "B. H. Bennett" repeated. There are also large, stylized flourishes and a small circular mark on the right side.

Water soaked in flood at Corning,
June 1972. Frozen. Vacuum freeze
dried at Library of Congress.
Humidified and flattened further.
Folds repaired. Resewed re-using
original vellum end papers on an
accordian of paper so that no
adhesive touches vellum folds.
Rebound in full antiqued calf. New
brass clasp constructed. Leather
treated to preserve with neat's
foot oil and lanolin to preserve
it. Box constructed.

Carolyn Horton & Associates
430 West 22 Street
New York, N.Y. 10011

